SKAUTŲ AIDAS

Šiame numeryje:

- VĖLINĖS
- VYR. SKTN. K. LAUCIAUS LAIŠKAS
- PAŠTO ŽENKLO NUOTYKIAI
- KAIP ATRODO AMERIKOS LIETUVA
- SKILTIES KAMPELIS
- R. BADEN - POWELLIS APIE SKAUTES
- PRITYRĘS SKAUTAS
- MŪSŲ DIDŽIOJI ŠEIMA
- KATINO PINKAUS NUOTYKIS
- ŽVAIGŽDUTĖ
- MŪSŲ GYVENIMAS VAIZDUOSE

TAUPYK PINIGUS UŽSISAKYTI SKAUTŲ AIDĄ 1939 METAMS.

20 (212) nr. 1938. X. 25

SKAUTŲ AIDAS

Lietuvos skautų ir skaučių laikraštis

Oficialus Lietuvos Skautų Sąjungos organas

Redaktorius vyr. sktn. **Antanas Saulaitis**
Leidėjas **Lietuvos Skautų Sąjunga**

Redakcijos ir administracijos adresas: **KAUNAS, Nepriklausomybės aikštė 4, telefonas 2 65 34**

Administracija dirba darbo dienomis nuo 8 iki 14,30 val.

Prenumeratos kaina metams:

Lietuvoje: jaunesniesiems skautams-ėms — 2,50 Lt; skautams-ėms — 4 Lt; neskautams — 5 Lt. **Užsienyje:** (išskyrus Latviją ir Estiją, kur taikomas vidaus tarifas) dvigubai.

Skelbimų kaina pagal susitarimą • Už skelbimų turinį redakcija neatsako • Užuojautos 5 Lt, padėkos — 3 Lt. Spausdinamos ten, kur redakcijai patogiau.

Rankraščius, piešinius, nuotraukas siųsti redakcijos vardu. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra; nesunaudoti nesaugomi; grąžinami, jei atsiunčiama tam reikalui pašto ženklų. Nesunaudotos nuotraukos ir piešiniai grąžinami redakcijos lėšomis. **Suk galvą** sk. rankraščius siųsti—psktn. Rudzinskui, Gimnazija, **Joniškis,** (Šiaulių ap.)

Įsteigtas 1923 m. kovo mėn. 15 d. Šiauliuose. Eina du sykiu per mėnesį: 10 ir 25 d. d.

1938 (XVI) metai. Spalių mėn. 25 d. 20 (212) Nr.

OFICIALINĖ DALIS

LIETUVOS SKAUTŲ SĄJUNGOS TARYBOS PIRMININKO ĮSAKYMAI

NR. 14

Kaunas, 1938 m. spalių mėn. 14 d.

Pasirėmęs Lietuvos skautų sąjungos statuto 23 str., skelbiu tarybos pirmijos spalių mėn. 13 d., sąjungos vadų suvažiavimą ir brolijos vadų ir seserijos vadovių sueigas liečiančių sąjungos statuto straipsnių vykdymo reikalu, papildomus nutarimus:

I.

(55 str.). Suvažiavimo dalyviai.

Sprendžiamu balsu suvažiavime dalyvaus tie:

2) vyriausiųjų vadijų nariai, *kurie yra tarybos pirmininko patvirtinti,* arba *jiems tuo laiku savo pareigų neinant, dalyvaus jų* pavaduotojai *ar padėjėjai, jei jie yra tarybos pirmininko patvirtinti;*

5) rajonų vadijų nariai, *kurie yra statuto 56 str. numatyti, ir* vietininkai-ės;

6) tunto vadų atstovai, *kurie yra tuntų vadijų posėdyje (dalyvaujant tuntų vadijų nariams, draugininkams ir kitų atskirų vienetų vadams) išrinkti (vadų posėdį sušaukia ir jame pirmininkauja tuntininkas; pageidaujama, kad rinkimo posėdyje dalyvautų bent pusė visų turinčių teisę jame dalyvauti; išrinkti galima tik vadą, turintį teisę dalyvauti atstovo rinkimo posėdyje); vietininkijos 55 str. numatyto tunto atstovo atskirai nerinks ir jis suvažiavime nedalyvaus; tuntų atstovai turi būti išrinkti ligi š. m. spalių mėn. 25 d.*

Suvažiavime svečiais galės dalyvauti visi kiti skautų ir skaučių vadai, rėmėjų būrelių vadovybių nariai ir sąjungos vadovybės kviesti svečiai.

Suvažiavimo dalyviai registruosis ir turinčių sprendžiamo balso teisę mandatus tikrins suvažiavimo sudaryta trijų asmenų mandatų komisija.

II.

(56 str.). Suvažiavimui veikimo pranešimai.

Suvažiavimui apie sąjungos veikimą praneš:

a) tarybos pirmininkas,
b) tiekimo komiteto pirmininkas,
c) tarybos sekretorius,
d) garbės teismo pirmininkas ir
e) sąjungos garbės gynėjas.

Suvažiavimui pateiktų pranešimų santraukos, pranešimus padarius, raštu turės būti įteikiamos suvažiavimo pirmijai.

III.

(57 str.). Suvažiavimo nutarimai.

1. suvažiavimas išrinks:

a) 4 sąjungos tarybos narius ir 2 kandidatu,
b) 2 kandidatu sąjungos garbės gynėju,
c) 3 sąjungos garbės teismo narius ir 2 kandidatu.

Rinkimų balsams skaityti suvažiavimas sudarys trijų asmenų rinkimų komisiją, komisija rinkimų rezultatus praneš suvažiavimui ir suvažiavimo ir sueigų rinkimų protokolą įteiks tarybos pirmijai ne vėliau, kaip sekančią dieną rinkimams pasibaigus.

Rinkimai daromi raštu: kiekvienas rinkėjas atskiroje kortelėje surašys kandidatus, už kuriuos jis duoda savo balsą.

Kandidatus pagal 57 str. 1-mą posmą rinkti galės suvažiavimo pirmijai raštu pasiūlyti kiekvienas suvažiavimo dalyvis ligi rinkimų pradžios, suvažiavimo pirmijos nustatytos. Pasiūlant kandidatus rinkti turės būti įrašytos siūlomo kandidato kvalifikacijos, atitinkamai reikalaujamos statuto 95 str. (skautininkų laipsniai arba sąjungon įstojimo data), 96 str. (gimimo data) ir 97 str. (skautininkų laipsniai), ir siūlytojo patikinimą, kad siūlomas kandidatas nėra priešingas jį rinkti; siūlytojas turi pasirašyti.

Išrinktais laikomi tie rinkti kandidatai, kurie balsuojant bus gavę daugiausia balsų.

Suvažiavimo nutarimams suredaguoti suvažiavimas sudarys trijų asmenų nutarimų komisiją.

IV.

(59 str.). Suvažiavimo pirmija.

Suvažiavimui vesti, tarybos pirmininkui suvažiavimą atidarius, sąjungos garbės gynėjas kvies penkių asmenų suvažiavimo pirmiją: suvažiavimo pirmininką, du vice-pirmininkus ir du sekretorius.

Suvažiavimo pirmija ves suvažiavimo posėdžius, prižiūrės suvažiavimo sudarytų komisijų ir kitų suvažiavimo organų darbą ir surašys suvažiavimo protokolą ir jį per vieną savaitę, suvažiavimui pasibaigus, įteiks tarybos pirmininkui.

V.

(61 str.). Sueigų dalyviai.

Sueigose sprendžiamu balsu dalyvaus taip:

2) tarybos nariai: *moterys — seserijos vadovių sueigoje ir vyrai — brolijos vadų sueigoje;*

3) vyriausių vadijų nariai *ar jų* pavaduotojai, *jei jie yra tarybos pirmininko patvirtinti;*

4) a) rajonų vadijų atstovai, *rajonų vadijų posėdžiuose tam reikalui ligi 1938.X.25 išrinkti skautų vadai, tėvai ar rėmėjai (sąjungos nariai) — sueigoje po vieną nuo kiekvieno rajono, b)* tuntininkai ir vietininkai arba jų pavaduotojai *ir c)* tuntų vadų atstovai *(seserijos sueigoje — seserijos tuntų, brolijos sueigoje — brolijos tuntų šio nutarimo 35 str. paaiškinimuose nurodyta tvarka tam reikalui išrinkti vadai).*

(Tęsinys 403 pslp.).

VIRŠELYJE: Skautų tautinės stovyklos Šefo vartai; **V. Vanago** foto konkursui atsiųsta nuotrauka.

20.

Lapkričio m. 1 d. mūsų organizacijai sukaks 20 metų.

Daugelis mūsų laikraščio skaitytojų ir didelė visų skautų ir skaučių sąjungos narių dalis yra jaunesni už savo organizaciją. 20 metų tarpas yra ilgas žmogui, bet jis ypač ilgas visuomeninei organizacijai mūsų krašte. Mūsų sąjunga yra viena seniausių organizacijų Lietuvoje, tuoj įsisteigusi pradėjus kurtis Nepriklausomai Lietuvai.

20 metų yra ilgas laikas. Bet skautybė Lietuvoje yra žymi ne tik savo ilgu amžiumi. Ji ypač žymi savo darbais, savo auklėjimo kultūra, savo reikšme ir įtaka mūsų jaunimui.

Ką skautybė yra padariusi mūsų jaunuomenės auklėjimo srityje per visą 20 metų, trumpo straipsnelio rėmuose aprašyti nė bandyti negalima: didelis jos darbas. Per jaunimą, per skautus ir skautes, skautybė sistemingai tiesė naujųjų pedagoginių tiesų ir prityrimo kelią. Skautybės auklėjimo įtaka yra tokia didelė, kad ji žymiai išeina už oficialinių savo organizacijos ribų. Apie 15.000 sąjungos narių yra to auklėjimo įtampoje; skautybės auklėjimo pagrindų yra gavę dar apie 100.000 buvusių skautų, skaučių ir vadų.

Skautų organizacija įvedė iškylavimo, stovyklavimo, įvairių laužų, vandens kelionių ir kitų jaunimo gyvenimui reikalingų dalykų. Jos padėti pradai išaugo ir išsiplėtojo. Moderni Lietuvos mokykla ne tik kad įvertino ir oficialiai parėmė skautybę, bet šios vartojamus auklėjimo principus ir patyrimą įvedė mokyklų sistemon. Kitos organizacijos taip dirba artimą mūsų sąjūdžio darbą. Ir tai kaip tik didina skautybės vertę ir svarbą.

Aukštasis skautybės idealas ir klasiški jos auklėjimo metodai didiesiems siekimams gyvendinti yra vieningi ir nedalijami, todėl sparčiai skautėjant visam jaunuomenės auklėjimo gyvenimui ir už skautų sąjungos ribų, skautybės sąjūdis lieka dar labiau reikalingesnis ir svarbesnis.

Mes turime žiūrėti pirmyn, ir rūpintis, kad skautybė, perėjusi 20 metų slenkstį, padarytų dar didesnių darbų mūsų krašto labui ir mūsų jaunimo laimei.

Dideli darbo planai, ilgametis patyrimas, tvirta ir energinga vadovybė, šaunūs ir entuziastingi skautai ir skautės — tai jėga toliau kurti nepaprastos svarbos lietuviškos jaunuomenės auklėjimo kultūrai pagal skautybės principus.

Už kelių dienų sąjungos vadų suvažiavimas papildys techniškąjį organizacijos vadovybės aparatą. Greta senų, labai prityrusių ir daug nusipelniusių vadų į sąjungos vadovybę įeis gal ir naujų, jau pribrendusių imtis sunkią atsakomybės naštą.

Smagu ir nuotaikinga dirbti tokioje organizacijoje, kuri taip įtakingai ir naudingai eina mūsų tautos auklėjimo keliu.

Eidami visi iš vien, sugebėsime skautų-čių sąjūdį padaryti vis smarkiau progresuojantį visose jo veiklos srityse.

Ant. Saulaitis.

MANDAGUMAS

Urviniai žmonės savo laiku visai teisingai elgėsi: jie tupėdavo aplink ugnį, griebdavo mėsos gabalus rankomis ir plėšydavo juos dantimis ir pirštais. Užsigeidę ko nors, jie patenkindavo savo norus. Jei kas nors pastodavo jiems kelią, jie jėga prasimušdavo. Jei kas nors prieštaraudavo, jie urgzdavo ir rodydavo savo dantis. Dažnai įvykdavo kovos.

Bet kas šiais laikais nori būti pažįstamas su urviniu žmogumi? Turėdami namus, stalus ir kėdes, peilius ir šakutes, mes įgijome malonius ir mandagius papročius.

Mandagumas yra vienas iš svarbiausių žmogaus ypatybių. Aš tai sakau iš patyrimo su šimtais įvairių berniukų. Inteligencija, sumanumas ir ištvermė praskina kelią į pasisekimą, bet jeigu elgesys neaptašytas, grubus, kelias į pasisekimą taip pat bus nelygus ir sunkus. Kiti žmonės sprendžia apie žmogų iš jo elgesio; taigi, mandagiam berniukui visuomet pirmenybė.

Tačiau mandagumas yra ypatybė, kurią kiekvienas berniukas, be išimties, gali įsigyti. Bet ne kiekvienas berniukas stengiasi tai padaryti, kadangi jis galvoja, kad elgtis mandagiai reiškia pataikauti! Tikri dideli pasaulio vyrai visuomet pasižymėdavo dideliu mandagumu, nors jiems jokio reikalo nebūdavo pataikauti.

Būti mandagiam nėra kvaila. Ar nematei sportininkų spaudžiant vienas antram ranką, nors vienas jų pralaimėjo? Mandagumas yra draugiškas jausmas, kyląs iš žmogaus širdies. Tai nėra skrybėlė, kurią galima užsidėti ir nusiimti pagal norą: tikras mandagumas pagrįstas charakteriu. Mandagus žmogus susivaldo ir sulaiko piktą žodį arba darbą, nenorėdamas kito įžeisti. Kitas žmogus taip pat turi teisę pareikšti savo nuomonę ir jos laikytis. Atsiminęs šį dalyką, nepertrauksi kito žmogaus kalbos ir nešauksi pakeltu balsu sporto aikštėje. Tik silpnas žmogus triukšmauja ir ginčijasi, kadangi jis žino savo kūno, dvasios arba būdo trūkumą. Didiems žmonėms, puikiems berniukams to daryti nereikia: jie visiškai pasitiki savo jėga ir vyriškumu.

Aš jau sakiau, kad mandagumas lengviausiai įgyjama ypatybė, bet ji ir vertingiausia. Ar sutinki šiandien, čia pat, pradėti būti mandagus iš visos širdies ir neapsileisti per vieną savaitę? Aš esu tikras, kad tavo elgesio vaisiai bus tokie malonūs, kad nutarsi visuomet būti mandagus. Tavo tėveliai ir geros knygos tau padės, bet lavintis turi pats. Pradėk namuose, būk švelnus savo seserims ir broliams. Galvok apie savo motiną, kuri daro visa, kad jūs būtumėte laimingi. Ar neturėtumei jai kuo nors atsidėkoti?

Mandagumo taisyklės nėra sunkios; svarbiausia galvoti apie kitus ir rūpintis jų patogumu ir laime. Visa kita savaime atsiranda. Stebėk žmones, kuriais gėriesi, ir pamatysi, kad jie save stato į paskutinę vietą ir vis dėlto visų mylimi.

Taigi, mandagumas nėra tiktai išviršinė forma, bet vidujinis nusistatymas. Jis mūsų skautiško gero darbelio pagrindas.

DIDŽIOSIOS MINTYS

Skautų organizacija turi išmokyti jaunuolius ir tauraus estetiško gyvenimo.

A. SMETONA.

Kilnus būdas reiškiasi kilniais darbais; niekas neišduoda žmogaus daugiau, kaip jo elgesys.

SPENSERIS.

Gyvenimas nėra jau toks trumpas, kad nebūtų laiko mandagiai elgtis.

EMERSONAS.

Mandagumas yra kilnaus būdo tobuliausias vaisius.

WINTERIS.

Skautas mandagus ir riteriškas.

V-TAS ĮSTATAS.

LTSR valst. respublikinė biblioteka

VĖLINIŲ VAKARAS

Kaip malonus sapnas praskrido gėlėta vasara. Bet vasara praėjo... Atėjo šlapias ir purvinas ruduo. Rudens dienos tokios niūrios, tokios pilkos ir nuobodžios. Saulutė retai kada danguje pasirodo. Debesys, ir tie tokie niūrūs, tamsūs, tarytum žemės purvais aptaškyti. Rudens naktys tokios tamsios, „Nors į akį durk", kaip žmonės sako. O jei kartais naktys būna žvaigždėtos, tai būna šalna. Ryto metą pabudęs matai pro langą, kad ir žolė ir nukritę lapai šalnos gražiai pasidabruoti. Tuo laiku ateina liūdnos, kaip ir pats ruduo, šventės. Tos šventės — Vėlinės ir Visų Šventųjų šventė.

Vėlinės yra tokia šventė, kada gyvieji žmonės prisimena savo artimus mirusiuosius. Vėlinių vakarą žmonės renkasi į kapus, dega ant savo artimųjų kapų žvakutes ir meldžiasi už mirusius. Liūdnas tas vakaras, liūdnai krenta ir gelsvi medžių lapai, liūdni žmonės tamsoje primena mirties šešėlius ir liūdnai žiūri į tave žvakučių šviesoje antkapių užrašai, kaip „Mano motulė čia ilsisi, pavargusi gyvenimo kelyje" ir pan. Žmonės į kapus renkasi, nuliūdę, susimąstę, nes retas kuris žmogus neturi savo artimųjų mirusių. Žmonės suklaupę ašaroja prie savo artimųjų kapų.

Ten ant vieno kapo sukniubusi sena senutė verkia savo sūnaus. Ir pro ašaras šnabžda: „Sūneli, sūneli brangus, kam mane seną palikai vargelį vargti. Sūneli, sugrįšk, balandėli, sugrįšk. O sūneli! Kodėl mane seną palikai be paguodėlės..." Bet vėjas ir ašaros jos žodžius nustelbia. O ašaros senajai močiutei per skruostus bėga ir susigeria į molėtą žemelę ant sūnaus kapo.

Verkia ne viena sena motulė savo sūnaus, ne vienas našlaitis tėvų, bet jų ašaros nejaudina akmeninės mirties širdies. Ir žiaurioji mirtis ramiai trauko gyvybės siūlus. Taip ir verkia visi mirties nuskriaustieji.

Kapuose tamsu, tik žvakutės nušviečia blankia savo šviesele žemių kupstelius, kuriuose guli į dulkes pavirtę žmonių palaikai. Jiems jau išsipildė žodžiai „Dulkė esi, į dulkę ir pavirsi". Tie žmonės gyvi būdami degino, tur būt, žvakutes ant kitų mirusiųjų kapų, o štai jau ant jų kapų deginama. Ir nenoromis į galvą slenka mintis, kad ir ant mano kapo, gal būt, neužilgo kiti gyvieji degins žvakutes ir kas nors prisiminęs sušnabždės „Amžiną atilsį..."

„Irgi ant mano kapo — duobės,
Gal neužilgo, gal netikėtai
Requiem liūdną varpas kalbės,
Sergėt paliepęs nakčiai žvaigždėtai".

Nejučiomis į galvą ateina šis Maironio eilėraščio posmelis.

Prie visos liūdnos Vėlinių šventės nuotaikos prisideda kunigo pamokslas, kuris yra pasakomas kapinėse. Tas pamokslas ir liūdna laidotuvių giesmė sutelkia žmogaus mintis, pakelia širdį prie maldos ir primena niūrų ir didingą „Momento mori..."

Žmonės pasimeldę liūdni ir surimtėję skirstosi į namus. Pamažu išėjo ir verkusi savo sūnaus sena močiutė. Išėjus žmonėms, žvakutės viena po kitos sudegė, o kitas vėjas užgęsino. Kapinėse įsivieš-patavo tamsa ir tyla. Tik vėjas dar už mirusiuosius giedojo:

— Ū, ū, ū... ū, ū... ū, ū, ū... ū...

Šnarėjo vėjo pučiami sudžiūvę lapai, tarytum už mirusiuosius kalbėdami „Amžiną atilsį"...

Kapinėse tą liūdną Vėlinių naktį viešpatavo tik šiaurus rudens vėjas ir gelsvi medžių lapai.

Elena Lapienytė.

Žuvėdroms skraidant...

Pamažu slepiasi ugningoji saulė už putojančių bangų, apiberdama raudonais spinduliais jūrą, slinko į savo guolį. Buvo graži saulėlydžio vakaro darna.

Supurtė žvilgsnį visiems žvejams, pagavo sielą tyliai ošiančios bangos, raudonai saulėlydžio nušviestas, ir pradėjo austi žvejų sielose nepabaigiamą jūros akiračio gražumą.

Saulėlydžiai dar smarkiau vakaruose paraudonavo. Bangos kaskart ritosi smarkiau, o debesys, vėjo pučiami, bežiūrint aptraukė visą jūros paviršių. Taip ir pradingo gražiausios praeities vaizdai ir lyg šmėklos užgniaužė žvejų sielą. Tačiau širdis neužmiršta, kad tamsieji nakties žvilgsniai užtemdė šviesą ir svajones paverčia tamsiu akiračiu.

Miško ošimas jungiasi su jūros nepabaigiama rauda. Virš putojančių bangų skraido baltasparnės žuvėdros ir klykauja narai.

Juodos šmėklos stojasi sesutės akyse. Nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro sesutė klaidžioja pajūrio kopomis mylimojo pargrįžtant iš siūbuojančios jūros belaukdama. Jos veidas suvytęs, ašaromis patvinęs, o širdyje beviltiškas skausmas gaudo putojančias jūros bangas. Beviltiškai su skausmu verkia ar dėl pergyventų meilės valandų, ar todėl, kad žuvo mylimasis. Oi, juodo vargo saldi Baltijai daina, kad kristalinėse smėlio kopose matosi nuliūdęs sesutės veidas saulėtai šypsosi, kada skraidydamos virš bangų baltasparnės žuvėdros klykauja. Putojančios bangos neša jos raudą tolyn ... į jūros dugną ...

*
* *

Užgeso paskutiniai saulės spinduliai per putojančios, kriokiančios jūros paviršių, bučiuoja šnerančiame laive skęstančio mylimojo veidą ir beviltiškai su skausmu laukiančią sesulę.

Neužilgo pro kopų viršų rytuose pasirodė mėnulis. Jis nustebęs žiūri į putojančią jūrą, kaip suveltomis bangomis ant kranto deimantus beria, o ji kas vakarą ateidavo rinkti, kai mylimasis būdavo išplaukęs į jūrą žvejoti. Graudžiai verkia sesutės širdis, nesulaukdama mylimojo sugrįžtant, daug nemigta naktų, daug ašarų išlieta, o jo vis kaip nėr, taip nėr. Tik Baltija sau rami, ošia, svaido bangas į krantą ir seka nepabaigiamą pasaką.

Gailisi, laukia jo kaip saulės užtekant, o jo sulaukti negali...

Greit jau ir vidūnaktis, o jo vis nėr... Jūra vis smarkiau ėmė savo putojančias bangas supti. Vėjas pragariškai kaukia. Sesutės veidą dar labiau aptraukė liūdesys ir įdubusios akys sekė ir gaudė jūroj putojančias bangas.

Vidūnaktis. Jūros ūžesys kiek sumažėjo. Mėnesiena naktis žvaigždžių nusėta. Mėnulio šviesa merkė akis sesutei. Jai rodėsi, kad esanti plačiame plote — anapus bedugnės ir šelstančios jūros verpetų. Virš bangų baltasparnės žuvėdros skraido ir narai klykauja.

Jau po vidūnakčio... Tikrai tyku ir jauku buvo. Sesutė, minčių išblaškyta, pradėjo rinkti gintarus. O jūra vis siuto, vis smarkyn bangas į krantą varė, o žuvėdros klykaudamos su narais nardė...

Jūra.

VĖLINIŲ NAKTĮ...

REDAKCIJOS PASTOGĖJE

Redakcijos pastogę apleidžiant

Vyr. sktn. **K. Laucius**, Skautų Aidą sėkmingai redagavęs pusantrų metų, vyr. sktn. A. Saulaičiui iš atostogų grįžus, pasitraukia iš redaktoriaus pavaduotojo pareigų, toliau palikdamas aktyvus mūsų laikraščio bendradarbis.

Čia skaitome v. sk. **Lauciaus** laišką Sk. Aido skaitytojams.

Pusantrų metų laiko „pašeimininkavęs" redakcijos pastogėje, ją apleidžiu, nes mano uždavinys, kurį atlikti čia buvau pakviestas, jau atliktas. Ilgametis šios „pastogės" šeimininkas vyr. sktn. A. Saulaitis, kurį aš laikinai pavadavau, grįžo prie savo pareigų ir, pradedant šiuo numeriu, vėl tvarkys laikraštį.

Ką aš galėčiau pasakyti pasitraukdamas iš redaktoriaus pareigų? Rašydamas „Redakcijos pastogėje" aš visuomet kalbėdavau labai atvirai. Kaikuriems skaitytojams toks didelis atvirumas net nepatiko ir atsakydami į anketą dėl laikraščio tvarkymo rašė esą nepatenkinti „redaktoriaus dejavimais"... Tačiau aš vistik noriu likti ištikimas šiam savo nusistatymui ligi galo ir dėl to pasakysiu, kad apleisdamas redaktoriaus „kėdę" esu ir patenkintas ir nepatenkintas.

Patenkintas esu dėl to, kad nelengvą laikraščio tvarkymo naštą, daug kliudžiusią kitiems mano darbams, pavyko nusimesti nuo savo pečių ir užversti kitam. Toks jau žmogaus būdas: kiek nenorėtum būti idealistu, vis lieki egoistu...

Nepatenkintas esu todėl, kad negalėjau ištęsėti savo pasiryžimo, ir sykiu pažadėjimo skaitytojams, išlaikyti „Skautų Aido" senąjį „veidą". Pradėdamas laikraštį tvarkyti rašiau, jog stengsiuosi jį taip redaguoti, kad būtų, kiek galima, panašesnis į anksčiau buvusį, prie kokio skaitytojai buvo pripratę. Deja, šio pasiryžimo ištęsėti man nepavyko. Ypač teko apleisti praktiško pobūdžio patarimų, kaip mazgų, rankdarbių, teatro ir kitus tolygius skyrius, kurie vyr. sktn. Saulaičiui redaguojant buvo gana gausūs.

Taip atsitiko dėl dviejų priežasčių. Pirmiausiai man teko redaguoti laikraštį tokiu metu, kada didelę jo dalį teko skirti gvildenti klausimams, susijusiems su tautinių skautų ir skaučių stovyklų ruošimu. Dėl to dažniausiai nebelikdavo vietos įprastiems „Skautų Aido" skyriams ir rašiniams įdėti. „Nenormalūs" sąjungos veikimo metai buvo viena svarbiausių kliūčių tvarkyti laikraštį taip, kaip buvau numatęs.

Kita priežastis, neleidusi man įvykdyti daugelio sumanymų laikraštį patobulinti išvaizdos ir turinio atžvilgiais, buvo didelis laiko trūkumas. Laikraštį man teko redaguoti labai nepatogiu mano asmeniniame gyvenime laiku — turėjau labai daug darbų ir didelė dalis tų darbų (diplominis darbas, kelionė į Jungt. Amerikos Valstybes, knygos „Fotografuoti gali kiekvienas" II leidimo pa-

Vyr. sktn. **K. Laucius.**

rašymas ir išleidimas, tautinės stovyklos paruošiamieji darbai, susiję su užsieniečių dalyvavimu ir kt.) buvo skubūs, neatidėliotini.

Tikiuosi, kad mielieji skaitytojai, žinodami aukščiau nurodytas priežastis, daugelį klaidų man atleis.

Taigi, nors ir nepatenkintas esu, jog negalėjau tvarkyti laikraštį taip, kaip buvau nusistatęs, išeidamas iš redakcijos išsinešu malonius prisiminimus. Maloniausia buvo stebėti, kad skautų ir skaučių susidomėjimas savo laikraščiu visą laiką augo. Nors visi taupė pinigus tautinėms stovykloms, tačiau prenumeratorių skaičius 1938 metams gerokai padidėjo. Tai rodo, kad organizacijos nariai vis labiau supranta savo laikraščio skaitymo ir parėmimo svarbą ir tai duoda pagrindo įsitikinimui, kad „Skautų Aido" skaitytojų šeima kasmet vis augs, kas yra mūsų visų nuoširdžiausias noras.

Toliau labai malonu konstatuoti, kad laikraščio bendradarbiai uoliai rėmė mano darbą savo rašiniais. Niekuomet negalėjau nusiskųsti medžiagos trūkumu. Priešingai, jos gaudavau tiek, kad laikrašty stigdavo vietos visiems spausdintiniems rašiniams. Tiesa, stigdavo medžiagos tokios, kokios tam tikru laiku labiau reikėdavo, bet, apskritai, medžiagos trūkumo nejaučiau. Už tai visiems seniesiems ir naujiesiems „Skautų Aido" bendradarbiams nuoširdžiai dėkoju. Lygiai nuoširdi ir gili mano padėka priklauso visiems kitiems, kurie prisidėjo prie „Skautų Aido" tvarkymo darbo savo kritiškomis pastabomis, padrąsinimais, paklausimais ir kt. Skyrium tenka padėkoti 1938 metų prenumeratos rinkėjams — platintojams, kurių darbas buvo ypač sunkus, o jie atliko jį su tikru skautišku pasišventimu.

Norėdamas būti nešališku, turėčiau pasakyti, jog esu dėkingas vyr. sktn. Saulaičiui, kuris savo atostogų metu visą laiką rūpinosi laikraščio reikalais ir nesykį suteikdavo man vertingų patarimų, nors formaliai visiškai neprivalėjo to daryti. Tačiau kadangi aš esu tos nuomonės, kad taip daryti iš esmės vistik buvo jo pareiga, nes jis buvo tik laikinose atostogose, manau, dėkoti jam už tai, ką man padėjo, neturįs prievolės. Priešingai, atrodo, jis turėtų man padėkoti, kad pusantrų metų laiko galėjo vaikštinėti lengvesne galva...

Aš esu įsitikinęs, kad visi tie, kurie buvo „Skautų Aido" bičiuliais ligi šiol, liks jais ir toliau ir kiekvienas suras jam naujų draugų ir visi, bendromis jėgomis, padėsime redaktoriui laikraštį sėkmingiau ugdyti ir tobulinti.

Vyr. sktn. KAZYS LAUCIUS.

SKAUTŲ AIDO VIRŠELIŲ KONKURSAS
baigiasi š. m. GRUODŽIO MĖN. 1 D.

Konkurso sąlygos yra paskelbtos **Skautų Aido** š. m. 200 nr. 165 pslp.

Anksčiau (ligi š. m. birželio mėn. 1 d.) atsiųsti piešiniai užskaitomi.

Paskutinis piešiniams išsiųsti terminas yra 1938.XII.1 d.

OFICIALINĖ DALIS

(Tęsinys iš 398 pslp.).

Sueigose svečiais galės dalyvauti: seserijos — kitos seserijos vadovės ir seserijos vadovybės kviesti asmens ir brolijos — kiti brolijos vadai ir brolijos vadovybės kviesti asmens.

Sueigose turinčių teisę sprendžiamu balsu dalyvauti mandatus patikrins suvažiavimo mandatų komisija.

(62 str.). Sueigos pranešimai.

Sueigose apie brolijos ir seserijos veikimą praneš:

1. seserijos sueigoje: a) seserijos vadė, b) visos vyriausios vadijos skyrių vedėjos arba tik vyriausios vadijos parinktos skyrių vedėjos ir c) garbės gynėja;

2. brolijos sueigoje: a) brolijos vadas, b) visi vyriausios vadijos skyrių vedėjai arba tik vyriausios vadijos parinkti skyrių vedėjai ir c) garbės gynėjas.

Sueigose pateiktų pranešimų santraukos, pranešimus padarius, raštu turės būti įteikiamos sueigų pirmijoms.

VII.

(63 str.). Sueigų nutarimai:

1) Rinkimai:

a) seserijos sueiga išrinks: ne daugiau, kaip 2 kandidates seserijos vade, 4 sąjungos tarybos narius ir 2 kandidatu, 2 kandidates garbės gynėja;

b) brolijos sueiga išrinks: ne daugiau, kaip 2 kandidatu brolijos vadu, 4 sąjungos tarybos narius ir 2 kandidatu, 2 kandidatu garbės gynėju.

Rinkimų balsams skaityti kiekviena sueiga išrinks po 2 nariu, kurie su vienu sąjungos suvažiavimo rinkimų komisijos nariu, kaip pirmininku, sudarys kiekvienos sueigos rinkimų komisiją; sueigos rinkimų komisija rinkimų rezultatus, balsavimams pasibaigus, praneš sueigai ir suvažiavimo pirmijai ir rinkimų protokolą tą pačią dieną įteiks suvažiavimo rinkimų komisijai.

Sueigose rinkimai daromi 57 str. paaiškinimuose nurodyta tvarka.

VIII.

(65 str.). Sueigos pirmija.

Atitinkamoms sueigoms vesti kviečiama sueigos trijų asmenų — sueigos pirmininko, vice-pirmininko ir sekretoriaus — pirmija.

IX.

(14 ir 108 str. str.). Tarybos narių išėjimas burtų tvarka.

Statuto 14 str. minimą pusę tarybos narių, turinčių pagal statuto 108 str. išeiti iš tarybos burtų tvarka, išrinks ligi š. m. spalių mėn. 25 d. tarybos pirmininko paskirta komisija; tokia pat tvarka bus išrinkta tokia dalis dabartinės tarybos kandidatų, kad kandidatais liktų šeši asmens.

Vyr. sktn. J. Alekna,
Tarybos Pirmininkas.

Vyr. sktn. A. Saulaitis,
Tarybos Sekretorius.

NR. 15

Kaunas, 1938 m. spalių mėn. 15 d.

Lietuvos skautų sąjungos vadų suvažiavimo ir brolijos vadų ir seserijos vadovių sueigų sprendžiamo balso teisę turinčių dalyvių sąrašus tarybos pirmijai ligi š. m. spalių mėn. 28 d. pranešti turi:

1) brolijos vadas — a) vyriausios vadijos narių ar jų pavaduotojų, b) tuntininkų ir c) vietininkų;

2) seserijos vadė — a) vyriausios vadijos narių ar jų pavaduotojų, b) tuntininkių ir c) vietininkių;

3) rajono vadai — a) rajono vadijos narių, b) rajono vadijos atstovų, po vieną parinktų dalyvauti brolijos ir seserijos sueigose;

4) tuntininkai — a) tunto vadų atstovo, parinkto dalyvauti brolijos sueigoje;

5) tuntininkės — a) tunto vadovių atstovės, parinktos dalyvauti seserijos sueigoje.

Pranešti reikia dalyvio: skautišką laipsnį, pavardę ir vardą, pareigas (pagal kurias jis dalyvaus suvažiavime ar sueigoje sprendžiamu balsu), datą, kada tas pareigas pradėjo eiti.

Pranešėjas turi parašyti ar jis pats suvažiavime dalyvaus, ar jį pavaduos jo pavaduotojas (tuo atveju apie pavaduotoją suteikiamos tokios žinios, kokias reikia suteikti apie kitus dalyvius).

Ta pačia tvarka praneša vietininkai ir vietininkės ar suvažiavime ir sueigose dalyvaus jie patys ar jų pavaduotojai.

Vyr. sktn. J. Alekna,
Tarybos Pirmininkas.

Vyr. sktn. A. Saulaitis,
Tarybos Sekretorius.

NR. 16.

Kaunas, 1938 m. spalių mėn. 20 d.

Pasirėmęs Tarybos Pirmijos š. m. spalių mėn. 13 d. nutarimu, paskelbtu Tarybos Pirmininko š. m. spalių mėn. 14 d. įsakyme Nr. 14, Lietuvos skautų sąjungos statuto 14 str. minimą pusę tarybos narių ir kandidatų, turinčių iš tarybos išeiti pagal statuto 108 str. burtų tvarka, išrinkti:

a) komisiją skiriu tokią:
pirmininkas — vyr. sktn. mjr. V. ŠENBERGAS,
nariai: vyr. sktn. dr. V. ČEPAS,
sktn. E. RUDIENĖ;

b) išrinkimo posėdį skiriu 1938 m. spalių mėn. 24 d. 18 val. sąjungos būstinėje (Kaunas, Nepriklausomybės aikštė 4);

c) išrinkimo posėdyje gali dalyvauti tarybos nariai ir kandidatai ir patys traukti savo išėjimo burtus;

d) komisija surašys išrinkimų protokolą ir jį ne vėliau, kaip per 2 dienas posėdžiui pasibaigus, įteiks tarybos pirmijai.

Vyr. sktn. J. ALEKNA,
Tarybos Pirmininkas.

Vyr. sktn. A. SAULAITIS,
Tarybos Sekretorius.

OFICIALINĖS ŽINIOS

IŠ SESERIJOS VADĖS ĮSAKYMŲ.

— X.8 įsak. 16 nr. v. sk. **B. Bulvičiūtė-Strazdienė**, jai pačiai prašant, atleista iš Alytaus skaučių tunto tuntininkės pareigų; psktn. **V. Andriukaitytė** atleista iš Alytaus skaučių tunto tuntininkės pavaduotojos pareigų ir paskirta to tunto tuntininkės pareigoms eiti.

— X.8 įsak. 17 nr. psktn. **O. Saulaitienė**, jai pačiai prašant, atleista iš Pagėgių skaučių vietininkijos vietininkės pareigų; tos vietininkijos vietininkės pareigoms eiti paskirta psktn. **Pr. Grudzinskaitė.**

STOVYKLOS TAUPYMO IŠMOKĖJIMO PABAIGA.

Brolijos vyriausios vadijos nutarimu, už sutaupytus taupymo ženklus, juos pristačius taupymo vadovybei, pinigai išmokami iki š. m. lapkričio m. 1 d.

Už pamestas taupymo knygutes pinigai neišmokami.

SKAUTYBĖS SUKAKČIŲ SKAUTŲ AIDAS.

Lapkričio mėn. 10 d. išeinąs Skautų Aido numeris skiriamas sąjungos 20 metų sukaktims paminėti. Medžiagą šiam numeriui prašome atsiųsti nevėliau, kaip ligi lapkričio mėnesio 1 d. Ypač prašome senųjų mūsų organizacijos veikėjų parašyti savo atsiminimų iš pirmųjų skautybės dienų Lietuvoje.

HERBERT STRANG.

Pašto ženklo nuotykiai

(Tęsinys iš „Sk. Aido“ 19 nr. 381 pslp.).

4.

Aš labai apsidžiaugiau, sužinojęs, kad mano dienos nesibaigs pas šį nešvarų žmogų. Aš manau, kad juodos žymės, kurios buvo ant jo, buvo tos pat rūšies, kaip ir manosios, ir kad jos niekad neišnyks. Laikomas laiškanešio pirštų, aš norėjau pasakyti, kad Jokūbas Smis yra mažas berniukas, bet niekas negali girdėti mano balso, išskyrus mano plačią šeimą.

Netrukus su keliais kitais laiškais aš buvau įmestas pro plyšį, esantį kitose duryse. Šį kartą aš nukritau ant grindų ir likau ten kurį laiką gulėti. Netoli manęs buvo daug dėžių su raudonais, žaliais, rudais, geltonais daiktais.

Krautuvėje nebuvo šviesos, bet iš priešais esančio kambario išėjo žmogus ir atidarė langines. Pamatęs gulinčius ant žemės laiškus, pakėlė, bet į juos nepažvelgė, kol neatidarė durų.

Pirmiausia jis paėmė mano atvirutę — ir aš buvau išdidus, kad pirmiausia į mane buvo atkreiptas dėmesys.

„Jokūbas Smis“, — tarė jis. — Gerai. Jokūbas esu tik draugams, atvirutėje būtų mandagiau vadinti mane Jonu. Štai, motin, paklausyk: „Atvažiuok ryt traukiniu 4,30. Lauksime tavęs stoty. — Marytė. „Aišku, tai ne man. Ar nepažįsti apylinkėje kokio Jokūbo Smiso?“

„Žinoma, juk tai kaminkrėtis“, — tarė moteris maloniu balsu, išeidama iš šoninio kambario.

„Taip, bet juk nepanašu, kad kas nors siųstų jam tokį atviruką, — bendrai sakant, tai net nesuaugusiam. Pažvelk, juk čia vaiko rašysena“.

Moteris paėmė atvirutę.

„Visai teisingai“, — tarė ji. — „Iš kur pasiųsta?“

Vyras rūpestingai mane apžiūrėjo, vartydamas į visas puses ir sukinėdamas į visus šonus.

„Negaliu perskaityti pažymėjimo, nes čia didelė dėmė“.

Man pasidarė liūdna.

„Kitoje pusėje yra vaizdelis“, — tarė jis. — „Rodos, kad Margarete Pier. Ar kaminkrėtis turi sūnų?“

„Ne, bet čia yra nedidelis berniukas, vardu Jokūbas, sūnus Juozo Smiso, šoferio. Jis čia retkarčiais užeina nusipirkti apelsino, banano, ar ko nors kito. Aš jo seniai jau nemačiau, tur būt, serga“.

„Tikriausiai taip. Kelionė pajūrin padarys jam daug gero ir kažkas yra tiek geras, kad kviečia jį atvažiuoti. Aš pasiųsiu atvirutę su Samu, kuomet jis vyks su prekėmis. Taip bus geriau, negu laukti, kol laiškanešys ateis. Vaikpalaikis vėl veluojasi“.

Jis padėjo atvirutę ant stalo. Buvo malonu žinoti, kad mano vargai netrukus baigsis. Kaip bus malonu Jokūbėliui mane gauti.

Netrukus atėjo Samas. Jis buvo šeimininko išbartas už pasivėlavimą ir tuojau pradėjo dėti krepšin kažką žalią ir kažkokius rudus daiktus, kuriuos krautuvininkas vadino bulvėmis.

„Eidamas“, — tarė jis, — „įmesi šį laišką 49 Nr. laiškų dėžutėn. Tik žiūrėk, nepamiršk“.

Samas padėjo atvirutę ant bulvių ir man pasidarė bloga, pamačius, kaip ji susitepė.

49 Nr. buvo mažas namelis pačiame gatvės gale. Samas sustojo prie jo. Durys buvo uždarytos, dėžutės laiškams irgi nebuvo. Samas pakišo atvirutę po durimis, paskambino ir nelaukdamas, kol kas nors išeis pasižiūrėti, švilpaudamas ir laikydamas rankoje krepšį, nuėjo tolyn.

5.

Iki šio laiko su manim buvo elgiamasi šiurkščiai, ir aš buvau visų stumdomas, bet niekad nebuvau dedamas ten, kur nešvarūs batai mane mindžiotų. Juodi ženklai, kurie buvo padaryti ant manęs pašto įstaigoje, buvo niekis, palyginus su tuo, ko aš turėjau dabar laukti.

Tačiau aš netrukus pastebėjau, kad ne taip jau blogai, kaip aš maniau. Krautuvininko vaikas atvirutę buvo smarkiai pastūmęs ir ji įlindo po patiestu kilimėliu. Aš vėl buvau tamsoje, bet šį kartą neturėjau jokios draugystės, išskyrus vorą, kuris ištiesė virš manęs savo ilgas kojas ir tuoj greit pabėgo.

Aš manau, kad jis, kaip ir aš, išgirdo žingsnius ir pabėgo, kad nebūtų sumindžiotas. Žingsniai artėjo pamažu ir nelygiai, tarytum viena koja stovėtų ant grindų ilgiau, kaip antra.

Aš galvojau, ar būsiu rastas po kilimu, tačiau žingsniai praėjo pro mane. Po to aš išgirdau virš manęs zvengtelėjimą, vėjas pakėlė šiek tiek kilimėlį ir tamsybėse atsirado šiek tiek šviesos.

„Nieko nėra, motute“, — tarė pypsintis balselis, kažkas panašaus į Marytės brolio balsą. Aš spėjau, kad jis priklauso mažam berniukui.

„Bet aš tikra, kad girdėjau skambutį“, — tarė kitas balsas. — „Pažiūrėk, Jokūbėli, į gatvę“.

Aš visa sudrebėjau: čia buvo dar vienas Jokūbas, ar jis bus tikrasis? Aš norėčiau jam sušukti, arba pašokti ir pasirodyti, bet aš negalėjau padaryti nei vieno nei kito.

„Nieko nėra“, — tarė Jokūbas. — „Nieko nematau, išskyrus krautuvininko vaiką, o jis dėl nieko neskambins“.

„Manau, kad taip“, — pagalvojau. — „Jis skambino dėl manęs“.

„Manau, kad tai buvo koks gatvės vaikas, kuris paskambino ir pabėgo“, — pasakė motina. — „Uždaryk, Jokūbėli, duris. Šį rytą pučia žvarbus vėjas, ir aš nenoriu, kad tu peršaltum“.

Berniukas uždarė duris ir nuėjo, palikdamas mane po kilimėliu. Aš girdėjau nedidelį triukšmą, skambėjimą ir barškėjimą, ir berniuko motina vaikščiojo ten ir atgal į kambarį ir į virtuvę.

Durys vėl atsidarė, ir sunkus batas mane užmynė. Jei aš nebūčiau plokščias, tikriausiai dabar būčiau suplotas.

„Sveika, motin“, — tarė stiprus balsas, — „ar dar nėra žinių iš Brounų?“

„Ne, laiškanešys šiandien nieko neatnešė. Aš manau, jie užmiršo“.

„Ne jie. Manau, kad laiškas ateis su popietiniu paštu. Ar pasiruošęs, Jokūbėli, pusryčiams?“

„Aš nealkanas“, — tarė berniukas.

„Kelios dienos pajūryje grąžins tau apetitą“.

„Kaip ilgai Brounai jau išvažiavę?“ — paklausė motina.

„Rodos, antra savaitė. Kitą savaitę Brounas turi būti darbe, ir aš supratau, kad Jokūbas šią paskutinę savaitę praleis pas juos. Ar jo daiktai paruošti?“

„Ne. Aš maniau, kad geriau palaukti pakvietimo. Jis jiems nebūtinai reikalingas, — ir, gal būt, pakvietimas neateis“.

Pagalvokite, kaip man buvo nemalonu, tai girdint. Jiems nežinant pakvietimas jau atėjo, nurodydamas kartu ir traukinį. Marytė su broliu lauks stotyje ir koks bus jų nusivylimas, jei neatvyktų. Gal daugiau nekviestų?

Aš norėčiau pasakyti Smisams kame aš. Norėjau, kad kas pakeltų kilimėlį ir mane rastų. Jie baigė pusryčius, ir ponas Smisas vėl išėjo. Jo paskutiniai žodžiai, uždarančiam duris Jokūbui, buvo: — „Žiūrėk laiškanešio, senas vaike. Aš tikras, kad popiet jis ką nors atneš“.

6.

Viso mano gyvenimo metu niekad nesijaučiau taip blogai, kaip šiandien. Girdėjau ponią Smis kalbančią virtuvėje su Jokūbu ir beplaunančią indus. Ji rodėsi esanti iš nusivylusių moterų būrio. Ji pasakė sūnui, kad nėra reikalo laukti pakvietimo: žmonės greit užmiršta; jie daugiau pasako, kaip mano.

„Gal būt, tai gerai“, — tarė ji. — „Oras krinta. Šis vėjas pranašauja audrą, ir, jei negalėsi išeiti į pajūrį, tau nuo to nepagerės“.

„Mane vis daugiau ėmė baimė: laikas bėgo. Jokūbas retkarčiais paklausdavo, kuri valanda. Jis laukė paštininko. Brounai tikriausiai neišsiųs kitos atvirutės, o aš buvau taip arti; dabar gailėjaus, kad apleidau pašto agentūrą.

Pagaliau Jokūbas pašoko.

„Jau čia!“ — sušuko jis. — „Aš girdžiu jo žingsnius“.

Jis atidarė duris, nors laiškanešys dar toli buvo. Išgirdau barškinimąsi į kaimyninius namus ir žingsnius, praeinančius pro šalį.

„Ar mums nieko nėra?“ — paklausė Jokūbas.

„Ne, šiandien nieko“, — skambėjo atsakymas.

Jokūbas uždarė duris ir lėtai grįžo į kambarį. Jo silpna koja praslinko manimi, ir aš taip ir troškau sušukti: „Aš čia, aš čia“.

Bažnyčios laikrodis išmušė tris. Traukinys turės išeiti 4,30: laiko buvo nedaug. Argi niekas manęs neatras?

STOVYKLINĖS PRAMOGOS.

Viens — — Du.

„Jau per vėlu šiandien važiuoti, Jokūbai“, — girdėjau sakant ponią Smis. — „Sekantis paštas atvyks tik septyniomis, o paskutinis traukinys bus jau išėjęs“.

Jokūbas nerimo. Jis vaikščiojo nuo kėdės prie lango, žiūrėdamas, ar neateis jam specialus paštas.

Bažnyčios laikrodis išmušė ketvirtį, vėliau pusę keturių.

„Tai baisu“, — tariau pats sau, šokinėdamas iš neramumo. — „Teliko viena valanda, o stotis gana toli“.

Tuoj išgirdau gatvėje dainuojantį vaiką, kažką panašaus į ku-kū.

„Štai pienas jau čia, Jokūbai“, — tarė ponia Smis. „Štai puodynė“.

Jokūbas perlipo mane ir atidarė duris. Kai jis tai padarė, papūtė smarkus vėjas ir atvertė kilimą, — ir štai aš buvau dienos šviesoje.

„Kas čia!“ — sušuko Jokūbas, pastebėdamas atvirutę.

Jis pakėlė atvirutę ir pažvelgė į ją piktai. Aš sudrebėjau iš susijaudinimo. „Pagaliau“, — pagalvojau, — „mano vargai pasibaigė. Taigi, atnešiu kokią nors naudą“.

„Mamyt“, — sušuko Jokūbas, — „štai atvirutė iš Marytės. Ji buvo po kilimėliu. Laiškanešys, tur būt, buvo pakišęs po durimis“.

„Ką ji rašo, mano brangusis?“ — paklausė motina.

„Ji rašo, kad važiuočiau traukiniu 4,30, ir ji sutiks mane stoty. O, mamyt, ar yra laiko?“

„Kaip tik užteks, mano brangus Jokūbėli. Turėsime pasiskubinti. Tik nesirūpink. Sėsk, o aš tuo tarpu paruošiu tavo daiktus“.

Berniukas, laikydamas rankoje atvirutę, atsisėdo į kėdę. Aš labai nusivyliau, nes berniukas daug labiau domėjosi juodais ženklais, kuriuos buvo padariusi Marytė, kaip manimi. „Manau, kad todėl nesidomi, kad aš labai suteptas. Tačiau be manęs atvirutė būtų niekam nereikalinga, tikiuosi, kad Jokūbas tai kada nors supras“.

Jokūbas įdėjo atvirutę į švarko kišenę. Vėl buvau tamsybėse, bet nepykau: buvo šilta ir malonu ir, be to, tikėjausi greit išgirsti malonų Marytės balselį.

„Pagalvok“, — tarė ponia Smis, dėdama ir tvarkydama Jokūbo daiktus. „Atvirutė, jei ne vėjas, būtų po kilimu iki ryto. Plaudama grindis būčiau radusi, bet tai būtų per vėlu. Laiškanešiui nereikėjo jos kišti po durimis. Reikės paprašyti tėvo, kad padarytų laiškams dėžutę“.

Aš nusišypsojau ir man kilo dar didesnis noras papasakoti apie kitus Smisus.

„Mes jau gatavi“, — tarė ponia Smis. — „Važiuosime autobusu. Manau, kad būsime laiku“.

Jokūbas pašoko. Jis ir jo motina išėjo į gatvę, ir aš, būdamas patogioje vietelėje, jaučiau didelį drebėjimą ir šokinėjimą, kol atėjome į labai triukšmingą vietą. Jokūbo širdis smarkiai plakė, ir jis visas buvo labai sušilęs. „Užimkite vietas“, — pasigirdo stiprus balsas, ponia Smis sušuko „laimingos kelionės“, ir aš buvau laimingas, žinodamas, kad grįžtu ton vieton, iš kurios buvau iškeliavęs.

Po kurio laiko kratymas nustojo, Jokūbas iššoko, ir aš išgirdau Marytės balsą.

„Štai ir Jokūbas, kaip malonu. Mums netoli, o, be to, mama paruošė puikią vakarienę“.

Marytė ir Bobas visą kelią iki namų kalbėjo su Jokūbu. Marytė papasakojo apie marionetes, maudymąsi, važinėjimą motorlaiviais ir kitokius malonumus.

„Žinai“, — tarė Marytė, — „aš bijojau, kad negausi mano atvirutės. Kuomet jau laiškas buvo įmestas, aš atsiminiau, kad užmiršau numerį“.

„Aš jį gavau“, — tarė Jokūbas, — „štai jis“. — Jis išėmė iš savo švarko kišenės atvirutę ir parodė. — „Kuomet grįšiu, padėsiu ją į albumą“.

Tai suteikė man daug džiaugsmo. Man rodėsi, kad, nežiūrint to, kad buvau subiaurotas, Jokūbas vertina mane. Kai atvykome į Brounų namus, jis padėjo mane ant savo daiktadėčio, ir ten likau ištisą savaitę gulėti.

Šiuo metu buvo atnešta daugiau atviručių, bet be antspaudo, ir dėl kažkokios priežasties Jokūbas mano atvirutę padėdavo pačiame viršuje. Pradėjau galvoti, kad daugiau niekad neteks gyventi tamsoje.

Savaitės gale Brounai ir Jokūbas grįžo į Cranfordą. Jokūbas buvo pasitaisęs, ir motina, sutikdama stotyje, nustebo, kaip jis apdegė.

„Ką manai, Jokūbai“, — tarė ji, — „sekančią dieną nuėjau pas krautuvininką, ir ponia Smis paklausė manęs, kaip tu jautiesi ir kaip tau patinka pajūrys. Aš paklausiau, iš kur ji žino, kad tu pajūryje, ir ji man pasakė, kad atvirutė buvo atnešta jiems, ir kadangi jos vyras žinojo, kad tai ne jam, jis pasiuntė savo vaikį Samą, ir Samas, tur būt, pakišo ją po durimis“.

„Taip, mamyte“, — tarė jis. — „Atsimeni skambutį, kuomet nieko nebuvo. Kaip laimingai radome atvirutę“.

Jokūbas padarė taip, kaip sakė: jis padėjo mano atvirutę su kitomis į savo albumą. Vėl atsiradau tamsybėse. Kuomet Jokūbas turi svečių, jis jiems rodo savo albumą, išimdamas vieną atvirutę po kitos. Aš jaučiuosi labai išdidžiai, kuomet ateina mano eilė ir išgirstu pasakojimą apie atvirutę, gulinčią po kilimu.

Tačiau jis niekad nežinos, kad pirmiausia buvau pas Jokūbą Smisą, kaminkrėtį. Tai mano paslaptis.

Cukrus stiprina sveikatą

Vartoki
daug cukraus,

gerki saldžią kavą, arbatą

? KAIP ATRODO MANO MATYTOJI AMERIKOS LIETUVA !

K. Laucius.

Iš to, ką ligi šiol pasakojau apie mūsų kelionę po Amerikos Lietuvą, iš dalies paaiškėjo, kaip ji „atrodo". Dabar tenka paliesti tai, kas dar nebuvo pasakyta ir, visa suglaudus, padaryti bendresnes išvadas.

Lietuviškasis vaišingumas „nenutautinamas".

Susiduriant su Amerikos lietuviais pirmiausiai metėsi į akis jų didelis nuoširdumas ir vaišingumas, susitinkant su atvykusiais iš Lietuvos. Turint galvoje Amerikos gyvenimo sąlygas, kur plačiai įsišakojusi materialinė kultūra, prekybinė dvasia, atrodo, kad lietuviai amerikiečiai turėtų būti mažiau vaišingi. Tačiau pasirodo, kad lietuviškasis vaišingumas yra toks būdo savumas, kuris nesiduoda „nutautinamas"... Visur, kur tik teko susidurti su lietuviais, pasiturinčiais ar neturtingais, buvome nuoširdžiai priimti. Kiekvienas stengėsi kuo galėdamas padėti, patarti, apdovanoti.

Senajai kartai tėvynė labai rūpi.

Rodos, jau esu rašęs, kad senoji Amerikos lietuvių karta labai domisi Lietuvos gyvenimu. Daugumas jų nematė Lietuvos net po keliasdešimt metų. Dėl to jiems labai įdomu, kaip Lietuva atrodo dabar, ar tebegyvena jų kaikurie pažįstami, ką jie veikia ir t. t. Kur tik nepasisukdavome tarp lietuvių, visi prašydavo papasakoti apie Lietuvą. Beveik kiekvienas klausdavo, ar nėra kas iš mūsų iš to krašto, iš kurio kilęs klausėjas. Jei pasitaikydavo, kad kuris nors būdavo iš tos pačios apylinkės ir pažindavome kaikuriuos asmenis, kuriais domėdavosi paklausėjas, dažniausiai prasidėdavo toks pokalbis, lyg būtumėm seni bičiuliai. Klausinėdavo net įvairiausių smulkmenų. Prisimenu vieną labai būdingą įvykį, parodantį, kaip sunku gyvenimo sąlygoms pakeisti žmogaus būdą. Marianapoly, „Lietuvių Dienos" metu, patekau į būrelį inteligentų ir darbininkų, kurie užkalbino mane apie politinį Lietuvos gyvenimą. Kada mūsų pokalbis buvo pasiekęs, taip sakant, „kulminacinį punktą", jo klausęsis vienas senukas, radęs progą įsikišti, mane paklausė: „Pasakyk, ponas, ar geras šiemet Lietuvoje vasarojus?"... Matyti, jo būta Lietuvoje ūkininko ir ilgi gyvenimo Amerikoje metai neįstengė „sumiesčioninti" jo ūkininkiškos sielos.

Netikras dabartinės Lietuvos vaizdas.

Didžioji mūsų išeivijos dalis, atrodo, turi labai netikrą supratimą apie Lietuvą. Kai senieji apleido tėvynę, ji buvo nuskurusi, suvargusi, svetimųjų nualinta. Nemačius kaip dabar atrodo Lietuva, sunku įtikėti, kad ji būtų padariusi tokią didelę pažangą, kokią iš tikrųjų padarė. Tėvai pasakoja savo vaikams apie Lietuvą tokią, kokią jie matė ir vis pabrėžia, kad Lietuvoje didelis skurdas, nešvara, apskritai, gyventi labai bloga. Taigi jaunoji karta vaizduojasi Lietuvą pagal tėvų pasakojimus. Klaidingą Lietuvos gyvenimo vaizdą susikurti ir mes patys nemažai prisidedame. Pirmaisiais nepriklausomo gyvenimo metais tai, kad ir nenorėdami, darydavo įvairūs aukų rinkėjai iš Lietuvos, o dabar neteisingai Lietuvos gyvenimą vaizduoja amerikiečių lietuvių giminės ir įvairūs blogos valios žmonės ar nekritiški amerikiečiai lietuviai, kurie parvyksta į Lietuvą paviešėti ir nori Lietuvos gyvenimą išmatuoti Amerikos mastu.

Kiek daug žalos Lietuvai yra padarę įvairūs aukų rinkėjai, rodo ta aplinkybė, jog daugelis Amerikos lietuvių vis dar negali įsivaizduoti, kaip atvykęs iš Lietuvos žmogus gali neprašyti aukų. Kai mes atsisakydavome paimti siūlomus pinigus, daugumas labai nustebdavo. Kaip čia gali būti, kad netik neprašo, bet ir siūlomų pinigų neima. Aš prisimenu Brooklyne matytus skelbimus, kuriais buvo kviečiami vietiniai lietuviai į sporto rungtynes tarp brooklyniečių lietuvių ir Lietuvos sportininkų. Ten buvo rašoma: „Įžanga nemokama ir nebus rinkliavų".

Lygiai daug kenkia Lietuvos geram vardui daugelis mūsiškių kaimiečių, kurie, norėdami išgauti iš savo giminaičių Amerikoje pinigų, stengiasi atvaizduoti Lietuvos gyvenimą kuotamsiausiomis spalvomis, nupasakoti, jog jie gyvena didžiausiame skurde. Vienas žmogus paklausė manęs, ar teisybė, kad Lietuvos valdžia tikrinanti visus iš Lietuvos išsiunčiamus laiškus? (matyti, Amerikoje ir tokių kvailų gandų esama paskleista). Aš jam pasiūliau paskaityti Amerikos lietuvių gaunamus iš savo giminių laiškus ir geriausiai sužinos, ar laiškai cenzūruojami...

Ne iš gerosios pusės Lietuvą tarp amerikiečių lietuvių reprezentuoja įvairūs „gastrolieriai", kurie dabar nuvyksta į Ameriką albumų ar kitokių daiktų pardavinėti, lietuvių veikėjų fotografijų, kurias padėsią Karo Muziejuje, rinkti ir t. t. Tokie „gastrolieriai", stengdamiesi pasipinigiausu priemonėmis nesiskaito. Atvažiavę plėšia už albumą po 25 dolerius, o išvažiuodami atiduoda jau po 5... Ne ką gero sako apie mūsų tvarką ir kaikurių didelių įmonių elgesys. Norėdami gauti Kalėdų šventėms lietuviškos degtinės, užsako rugsėjo mėnesį, o gauna... po Velykų ir iš 1.000 butelių 132 randa sudužusius. Užsakytų saldainių laukia po 3—4 mėnesius.

Suprantama, kad klaidingą supratimą apie dabartinę Lietuvą turi ne visi amerikiečiai lietuviai. Tie, kurie atsilanko Lietuvoje, pamato, kaip ji atrodo ir paskiau kitiems papasakoja. Amerikos lietuvių spauda ir stengiasi nupiešti dabartinės Lietuvos vaizdą, nors ir nevisada jis teisingai nupasakojamas. Inteligentija supranta, kad dabartinė Lietuva kitokia, kaip jų tėvų laikais kad buvo. Kaikurie jaunieji, nors patys nebuvę Lietuvoje, bet sekdami spaudą žino, kad Lietuva nebėra tokia, kokią jiems tėvai piešia, ir stengiasi tėvus įtikinti, jog dabar Lietuvoje kitoks gyvenimas, tačiau esą tai sunkiai sekasi — tėvai nenori tikėti ir gana.

Amerikoniškas mastas Lietuvai.

Pasakodamas kaip atrodo Amerika europiečiui pirmą sykį į ją patekus nurodžiau, kad amerikiečiai labai didžiuojasi savo kraštu. Tuo ypač pasižymi senoji Amerikos lietuvių karta. Ir tai visai suprantama. Tikras amerikietis įsitikinęs, kad jo kraštas pranašesnis už kitus, bet neturi apčiuopiamų argumentų tam savo įsitikinimui paremti. Kas kita su ateiviu iš Europos: jis gali palyginti Amerikos gyvenimą su tuo, koks buvo jo tėvynėje, kai ją apleido.

Labai dažnai amerikiečiai lietuviai mums sakydavo: „Pažiūrėkit, broliai, kaip gražiai Amerikos lietuviai gyvena!" ir vesdavosi parodyti savo „karą" (automobilį), kuriuo atvažiavo į „pikniką" (gegužinę). Atsimenu, kaip vienas lietuvis, atėjęs pas mus į stovyklą Vašingtone, pasakė: „Lietuvoje aš kiaules ganiau, o dabar prezidentui grajinu. Matot, vyrai, kas yra Amerika!" Tą „matot, kas yra Amerika!" tekdavo labai dažnai išgirsti.

Kitas būdingas dalykas, tai stengimąsis Lietuvos gyvenimą išmatuoti amerikonišku mastu. „Ar pas jus yra

tokių aukštų bildingų?“ (building — pastatas, trobesys). „Ar jūsų keliai tokie geri, kaip mūsų?“ „Ar jūs turit refridžereitorių?“ (šaldytuvų). „Ar turit šaltos košės (valgomųjų ledų), kramtomosios gumos?“ „Ar ne pirmą sykį, draugs, elevetoriumi (liftu) važiuoji?“ Tokiais ir tolygiais klausimais mus nuolat apipildavo. Lietuvos gyvenimą visuomet stengdavosi lyginti su Amerikos. Aš vis laukdavau, kada mus paklaus, kiek turime aukštųjų mokyklų, studentų, moksleivių, ar daug išeina laikraščių, knygų, kaip tankus kooperatyvų, pieninių tinklas ir kt. Ir nesulaukdavau. Kodėl taip yra? Dėl to, kad amerikiečiai lietuviai ir mes skirtingai galvojame, vieni kitų gyvenimo sąlygas, sukūrusias skirtingą galvosena, tinkamai nepažįstame. Tuos dalykus aš čia pasakoju dėl to, jog man atrodo labai svarbu žinoti amerikiečių pažvalgas ir nuomonę apie mūsų gyvenimą. Tik kad būtų vaizdas pilnesnis, turiu pridurti, jog tokiais klausimais mus apipildavo dažniausiai ne inteligentai arba jaunimas. Iš inteligentų lietuvių tolygių klausimų daug rečiau teišgirsdavome. Priešingai, daugelis jų parodydavo labai teisingą supratimą, ką Lietuva gali ir ko negali turėti. Kartą aš važiavau automobiliu su dviem labai simpatiškais, prasilavinusiais amerikiečiais lietuviais jaunuoliais ir su jaunu kunigu, gimusiu ir augusiu Amerikoje. Kai vienas iš tų vyrukų su pasididžiavimu paklausė mane: „Ar jūs Lietuvoje turite tokių puikių kelių?“, kunigas, nelaukdamas kol aš atsakysiu, pasakė: „Turi, tik netokiame maštabe, kaip čia“.

Kada Amerikoje nebegalėsime susikalbėti lietuviškai?

Tuo klausimu daug kas domisi ir daug ginčijasi. Yra didelių pesimistų ir optimistų. Aš permažai pažįstu Amerikos Lietuvą, kad galėčiau pasakyti tikresnę nuomonę šiuo klausimu. Tačiau man susidarė įspūdis, kad toks laikas, kada su Amerikos lietuviais bus sunku susikalbėti lietuviškai, ateis, jei neįvyks didesnių pakitimų dabartinėje būklėje. Šiaip ar taip, Amerikos lietuviai smarkiai amerikonėja, ir daug jaunimo arba visai nebemoka lietuviškai, arba bemoka labai blogai.

Pirmas dalykas, kuris metasi į akis, kad Amerikos lietuviai savo tarpe daugiausia kalbasi angliškai. Angliškai kalba ir tie, kurie gerai moka lietuviškai. Lietuvių susirinkimuose, kurie vedami lietuvių kalba, lietuviškai kalbama tol, kol nereikia greit kalbėti, tiksliai reikšti savo mintis, bet kai tik susiginčija, įsikarščiuoja, tuoj pereina į anglų kalbą. Be to, kasdieninė lietuvių kalba yra tokia, kurią, nemokant anglų kalbos, sunku besuprasti. Yra labai daug „sulietuvintų“ anglų kalbos žodžių. Kai aš kalbėdamas angliškai pristigdavau žodžių, griebdavausi žodyno arba stengdavausi tą pačią mintį nusakyti kitais žodžiais. Tuo tarpu amerikietis lietuvis tokiu atveju daro daug paprasčiau: angliškam žodžiui prideda lietuvišką galūnę ir turi reikiamą žodį. Štai jums trejetas lietuviškai pasakytų sakinių. Paskaitykit, ar suprasite, jei nemokate anglų kalbos:

1. Padreivink karą ligi kornerio. Bėgsiu į štorą nupirkti žmonai šiušus.
2. Aš tau višinu gerą tripą.
3. Ar neleikintum pisiuką čykeno?

O štai ką jie reiškia: 1) pavairuok automobilį iki kampo, aš bėgsiu į krautuvę žmonai pusbačių nupirkti. 2) Aš tau linkiu geros kelionės. 3) Ar nenorėtum gabalėlio viščiuko? Žodžių, kaip: leikinti (mėgti), ekskiuzinkit (atleiskit), suseivinti (sutaupyti), juzina (vartoja, naudoja), patrajinsiu (pamėginsiu), nufainuoti (nubausti), piknikauti (dalyvauti gegužinėje, iškylauti), subytino (sumušė, nugalėjo) arba tokių, kaip drugštorininkas (vaistininkas), drasmikė (siuvėja), balionė (dešra), strytas (gatvė), karas (automobilis) ir tolygių pilna kasdieninė amerikiečių lietuvių kalba. Ir reikia manyti, kad kuo tolyn, tuo tokių žodžių daugės, nes jaunieji kaskart blogiau bemoka lietuvių kalbą, nors dabar tiek senųjų, tiek jaunųjų tarpe galima surasti daug tokių, kurie taip puikiai kalba lietuviškai, jog atrodo tik ką iš Lietuvos atvažiavę.

Amerika yra, tur būt, vienintelis pasaulyje kraštas, kur ateiviai greit nutausta be jokio spaudimo, be jokios prievartos. Atspariausia nutautinimui tauta, rodos, yra žydai, tačiau Amerikoje mes sutikome nemaža jaunų žydų, kurie, tiesa, laiko save žydais, bet žydiškai nebemoka nė žodžio. Sutikome lenkę, kuri moka lietuviškai, bet nebemoka lenkiškai. Važiavome autobusu drauge su Vilniaus lenke, išvykusia į Ameriką 1920 metais, kurios sūnus 10—12 metų berniukas nė žodžio nesupranta lenkiškai.

Ar tai pavojinga, ar negalima būti geru lietuviu ir lietuviškai nemokant? Tai įdomus klausimas. Žinoma, galima. Tokių lietuvių nemaža, ir yra. Bet man kyla klausimas, ar bebus jų vaikai, jų anūkai susipratusiais lietuviais, nemokėdami lietuviškai? Kas juos berįš su Lietuva, į kurią atvažiavę susikalbėti nebegalės? Tais klausimais mums reikia rimtai susirūpinti ir pagalvoti, ką mes galime padaryti lietuvybei Amerikoje palaikyti.

Kokios išvados iš to, ką aš čia papasakojau.

Daug dar galėčiau pasakoti, kaip atrodė mano matytoji Amerikos Lietuva, bet aš ir taip jau daug vietos užėmiau. Reikia baigti. Kokias galėtų padaryti praktiškas išvadas iš to, kas čia buvo papasakota?

Pirmiausiai reikia pabrėžti, kad Amerikos lietuviai patys stengiasi, kiek galėdami, kovoti su savo brolių nutautimu. Yra daug lietuvių, Amerikoje gimusių ir augusių, kuriems Lietuvos reikalai gal dar rūpi labiau, kaip mums patiems. Daug tokių žmonių teko mums sutikti. Kad ir dr. Želvys ir p. Baltromaitis, apie kuriuos aš esu rašęs, aprašinėdamas mūsų kelionę Amerikoje. Ir vienas ir kitas atsidėję domisi Lietuvos istorija, literatūra ir yra surinkę labai daug vertingos medžiagos. Ir tokių yra nemaža.

Tačiau vieniems lietuviams amerikiečiams kovoti su lietuvių nutautimu yra per daug sunku. Šiuo reikalu mes daug ką galime padaryti. Priemonių daug galima surasti. Ne mano uždavinys jas čia dabar gvildenti. Man rūpi klausimas, ką mes, skautai, galėtumėm šiame darbe padaryti?

Pirmiausia, atrodo, turėtumėm kuo galėdami paremti lietuvių skautų organizavimąsi Amerikoje. Subūrimas lietuvių jaunimo į atskiras lietuvių draugoves daug padėtų išlaikyti juos lietuviškoje dvasioje.

Toliau mes turėtumėm stengtis parsikviesti Amerikos lietuvius jaunuolius į Lietuvą, kad jie galėtų pamatyti, kokia iš tikrųjų yra jų tėvų šalis. Tai be galo svarbus dalykas.

Trečia, mums reikėtų stengtis kiek galima dažniau apsilankyti Amerikoje ir ten užmegzti ryšius su lietuvių jaunimu, atlankyti lietuvius skautus, drauge su jais pastovyklauti.

Ateinanti pasaulinė paroda būtų gera proga mūsų skautams atsilankyti Amerikoje.

Pagaliau reikėtų stengtis užmegzti asmeninius ryšius tarp amerikiečių lietuvių ir mūsų jaunimo susirašinėjant, pasikeičiant dovanėlėmis ir t. t. Tik reikia įsidėmėti viena — susirašinėti reikia anglų kalba, nes tarp jaunųjų maža begalima surasti tokių, kurie galėtų laisvai susirašinėti lietuviškai. Anglų kalbos mums tenka mokytis atsidėjus, nes kitaip palaikyti ryšius su mūsų išeiviais Amerikoje kaskart bus sunkiau.

SKILTIES KAMPELIS

SANITARIJA SKILTYSE.

Mums jau daug kalbėjo apie užsigrūdinimą, apie būtinumą prisitaikyti prie aplinkybių gamtoje ir t. t. Ne viena skautininkė ir draugininkė lietė sveikatos klausimą. Ir visai netenka abejoti, kad kiekviena draugovė stengiasi kiek galėdama. Jai rūpi, kad kiekviena skautė būtų sveika, patvari, ne kartą gal pagalvojo, kad draugovėje maža sanitarių, o gal ir nėra vaistinėlės.

Šioj srityj galėčiau pasakyti, kad draugovės kolektyvas yra bejėgis. Čia reikia susirūpinti s k i l t i m i.

Skiltininke! Tu turi turėti skiltyje tiek sanitarių, kiek turi skaučių. Gal atrodo tau labai sunku ir neįmanoma. Bet aš tikrai galiu pasakyti, kad tai nėra perdaug sunku. Sunku bus gal tik tada, jei tu nemokėsi savo skaučių išmokyti, jei tu atsisėsi prie stalo ir skaitysi sausus receptus ar nurodinėsi jodinos ar peroksido formules, tavo skautės tikrai nieko neišmoks. Nekalk joms sanitarijos specialybės sunkumo ir baisumo, mokyk daugiau praktiškai, imk pavyzdžių iš gyvenimo. (Žinoma, visų pirma, pati pakartok, jei jau užmiršai). Pradėk nuo lengvesnių dalykų, neimk iš karto apsinuodijimų ir kraujaplūdžių, kol dar nežino, kam reikalingas jodas ir vazelinas. Nesistenk joms padiktuoti vaistų pavadinimų, nesupažindinus su jų kvapu ir spalva.

Kad galėtum lengviau pripratinti elgtis tvarkingai (o tas būtinai reikalinga sanitarijoj!), visuomet visus vaistus rodyk labai tvarkingai užkimštus, su švariom etikėtėm, jei nori parodyti pincetę ar pipetę, lai ji nebūna aprūdijusi ar sulūžusi. Nekalbėk perdaug iš karto, nes tau, aišku, tie dalykai bus labai suprantami, o skautei, kuri tai pirmą kartą girdi, labai svetimi. Duok ir pačiom skautėm pasireikšti, kad neatrodytų, jog tu esi lektorius, o prieš tave studentai.

Kiekviena skautė turi neužsimiršti ir jausti atsakomybę už save, ji turi tiek išmokti, kad galėtų sau pagelbėti ir kitam padėti bei nurodyti. Žinok, sese, kad nuo tavęs pareina tavo sveikata ir tavo skilties garbė.

Elena Gražytė.

Skiltininkas ir jo darbas

Tave išrinko skiltininku. Sveikiname! Tavęs ir tavo berniukų laukia daug smagių pramogų, daug linksmybių ir nuotykių, daug darbo, daug žaidimo ir daug vieno iš geriausių dalykų pasaulyje — bičiulystės. Gera skiltis — gerų bičiulių būrys. **„Visi už vieną, vienas už visus“** — štai šūkis tikrai skilčiai, kuri, pliš truks, stovės petys į petį.

Iš skiltininkavimo išgauk tiek smagumo ir patenkinimo, kiek tik galima — o išgauti daug galima.

Doro skiltininko vadovaujama, kiekviena skiltis gali tapti dora skiltimi.

Koks yra doras skiltininkas?

Na, visų pirma, doras skiltininkas be galo **tiki savo skiltimi.** Jis jaučia tiek entuziazmo ir tikėjimo, iš anksto mato savo skiltį **geriausią draugovėje,** susidedančią iš geriausių, visapusiškiausiai išsilavinusių skautų, vykdančių skautų įžodį ir įstatus ir einančių vis tobulyn ir tobulyn. Šį idealą, šį galimumą jis taip tvirtai sau įsikala į galvą ir širdį, jog jis prasišviečia pro viską, ką jis sako ir daro ir kuo yra. Taip nusiteikęs skiltininkas ir nepajus, kaip ir kiti vaikai ims jausti visai tą patį, ką ir jis pats jaučia. Entuziazmas — užkrečiamas, ir jei norėsi iš skautų išgauti, kas juose yra geriausio, turėdamas entuziazmo, jau būsi gerokai į tą pusę nužengęs. **Doras skiltininkas yra ir doras skautas.**

Skiltis yra labai panaši į traukinį. Jei garvežys juda, juda ir visas traukinys. Jei jis sustoja, sustoja ir visas traukinys. Jei jis nueina nuo bėgių, gali sudužti ir visas traukinys.

Tu esi garvežys savo skilties traukinyje.

Pirmauk skautystės dalykuose.

Stenkis būti pranašesnis už kitus berniukus skiltyje skautystės dalykuose.

Skiltininkas, kuris nuo pat pradžios yra pasiryžęs į aukštybes išsimušti, patirs, kad turi skiltį, kuri nori kartu su juo į aukštybes muštis. Ir čia entuziazmas bus užkrečiamas: niekas nenorės atsilikti, kada kiti kops aukštyn.

Pirmauk skautiška dvasia.

Jei tavo berniukai pamatys, kad pats stropiai stengies vykdyti skautų įstatus, jei pats žiūrėsi į gerus darbus kaip į rimtą pareigą, iš paskutiniosios stengsies save padaryti ir išlaikyti „stiprų, budrų ir tiesų“, ir kitiems atrodys verčiau to siekti. Tai yra vienas iš svarbiausių tau patikėto darbo dalykų. Negalėsi vadovauti skautams, jei pats nebūsi išmokęs perdėm gyvendyti skautų idealų. Jei būsi tikras vadas, berniukai kreipsis į tave, kaip į vadą ir ims tave pavyzdžiu ne tik išorinėje skautų veikloje, bet ir vidujinėje dvasios srityje.

Skiltininkas supranta.

Skiltininkas įrodo, kad tikrai supranta savo vadovaujamus berniukus, jei sugeba įsigilinti į jų nuotaikas, taip sakant, žinoti ne tik, **kaip** tam tikru momentu berniukas jaučias, bet ir **kodėl** jis taip jaučias, pastebėti ne tik, **kaip** jis elgias, bet ir **kodėl** jis taria, kad turi taip elgtis.

Berniukus suprasti tau nemažai padės, jei nepatingėsi nueiti į savo berniukų namus, sužinosi visa, ką tik galėsi, apie jų naminį gyvenimą. tėvus, mokyklą, darbą, papročius, pamėgimus ir siekimus. Visam tam reikia takto ir pastangos, bet tai dalis tavo, kaipo skiltininko, darbo. Tik skiltininkas, kuris tikrai savo berniukus supranta, gali jiems vadovauti.

SKAUČIŲ SKILTIS.
Sktn. **E. Ševelinskaitės** š. m. Skautų Aido foto konkurse (žiūr. „Sk. A.“ 19 nr. 385 pslp.) premijuota nuotrauka.

Sudiev., A. Panemune!

(Iš skautiško dienoraščio).

Kaip sapnas, kaip nebegrįžtanti svajonė, ar pasaka prabėgo 10 dienų puikiame A. Panemunės šile. Rodos, paslaptingas burtininkas, pamojęs savo magiška lazdele, buvo išauginęs puikų didžiulį baltuojančių palapinių miestą su tūkstančiais, lyg skruzdžių, triūsiančių geltonsnapių jaunuolių, kurių širdys plakė vienu ritmu, veidai pasipuošę giedria skautiška šypsena.

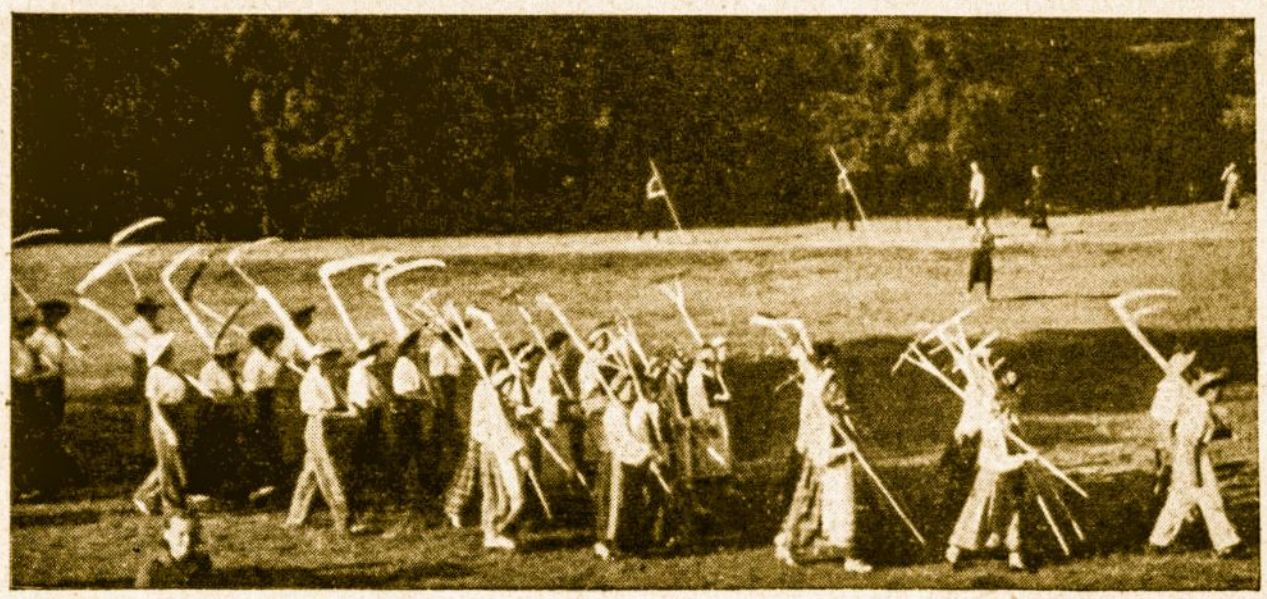

Su dalgeliais, su grėbleliais
— piovėjai, piovėjai...
— grėbėjos, grėbėjos...
Alg. Gustaičio nuotrauka.

Bet štai... paskutinis laužas liepsnoja... Visada linksmi veidai dabar susikaupę, rimti: sunku šypsotis. Rodosi, kiekvieno sieloje slepiasi kažkoks išsiilgimas, liūdesys... Akys liūdnai palydi kylančius aukštyn dūmus, kurie susimaišo su iš Nemuno kylančiu rūku. Liūdnai žvalgosi broliai į šalis ir lyg su nepasitikėjimu nori klausti: „Nejaugi, nejaugi... tikrai tai paskutinis laužas? Nejaugi šiandien paskutinis vakaras, kada plačiai šypsojomės, žiūrėdami linksmų skautiškų išdaigų, kada nuotaikingai traukėme „Atgimė tėvynė"?..."

Didingos pušys jaučia liūdną atsisveikinimo valandą ir, tyliai, tyliai ošdamos, tarsi pritaria: „Taip, taip, tikrai taip..."

„Sudiev, sudiev", paslaptingai kužda vėjo judinami lapai.

Ak, kaip gaila to užburiančio ir patraukiančio laužo, linksmų dainų ir juoko. Norėtųsi sėdėti ilgai, ilgai prie rūsenančio laužo, kol išblikš žvaigždėtas dangus, kol juoda naktis suglaus savo visa apglėbiančius sparnus.

Staiga nuaidi šūviai ir dangaus skliautą perskrodžia išsidriekusios spalvotos juostos. Jos tysta, tysta, krenta ir pamažu išnyksta... Vėl tylu, nyku ir tamsu. Iš debesų išneria išblyškęs, melancholiškas mėnulio veidas. Ir jis nori atsisveikinti su jaukiuoju miestu. Pajūry nuo 13-kos stiebų ištysta juosvi šešėliai...

Tyliai sruvena Nemunas, tarsi verkdamas rytoj jį apleidžiančių linksmųjų jaunuolių, kurie kiekvieną rytą, linksmai klegėdami, pasveikindavo jo tyrą ir šaltą vandenį... Skaidriame jo vandenyje atsispindi antrame krante liepsnojančios dvi saulės, o jų vidury „XX". Dvidešimts metų, kaip laisvėj gyvenam...

Psktn. *Ignas.*

Veikli skiltis.

Esame palyginę skiltį su traukiniu. Aišku, kad traukinys, kuris niekur nenuvažiuoja, neturi kur nuvažiuoti, neturi tvarkaraščio, būtų visai nenaudingas. Ir skiltis, kurią būtų galima panašiai apibūdinti, būtų lygiai nenaudinga. Tiktai **veikli skiltis**, skiltis, kuri turi **daug darbo atlikti**, turi planingą tvarkaraštį tam darbui atlikti, turi aiškių tikslų ir siekimų, yra gyva skiltis. Ir kaip tik skiltininko pareiga, ir tai didelė ir įdomi pareiga, prižiūrėti, kad čia skiltis būtų gyva. Jis daro planus sueigoms ir rengia programas, suranda gerų darbų ir sumanymų, sugalvoja visokių būdų, kad jo berniukai nuolat domėtųsi skautyste ir žengtų pirmyn, šį tą pasiektų, šį tą padarytų, šiuo tuo taptų.

Dalinkis vadovybe.

Tačiau tai nereiškia, kad skiltininkas planuoja ir įsakinėja. Toli gražu ne. Viena iš tavo, kaipo skiltininko, pareigų yra padėti berniukams išmokti vadovauti, taip pat duoti jiems progos pasimokyti iš jų pačių atliekamo darbo, leisti jiems padėti planuoti ir vykdyti suplanuotą darbą, žiūrėti, kad jie prie kiekvieno atliekamo darbo prisideda, nori, kad jis pasisektų, nes tai yra darbas, kurį jie trokšta pamatyti atliktą, kurį dirba su malonumu, o ne darbas, kurį tu ir tavo padėjėjas, tarsi kokie ponai, nutarėte jiems užduoti atlikti.

Kai kurie skiltininkai taip susidomi savo skiltimis ir skilties darbu, jog kartais užmiršta, kad jų skiltis turi tam tikrą atsakomybę ir pareigą draugovei, kaipo visumai. Vadovavimas nėra vienašališkas dalykas. Jis yra daugpusiškas, turi veikti daugybe krypčių.

Jei savo skiltimi pasitiki ir nori, kad ji nusisektų, pasistengsi, kad tavo skiltis vaidintų veiklų ir gyvą vaidmenį visame draugovės gyvenime, darbe ir žaidime. Sieksi, kad tavo vadovaujami berniukai visi dalyvautų kiekvienoje draugovės sueigoje ir ne tik dalyvautų, bet ir uoliai, sąžiningai ir su susidomėjimu prisidėtų prie viso to, kas daroma draugovėje, iš visos širdies bendradarbiautų su jūsų draugininku ir kitomis skiltimis, prisirengę patarnauti, draugiškai padėti ir, kur tik reikia, iš vieno veikti. **S. V.**

Skyrių tvarko — stud. skautė **R. Skipitytė.**

Specialybės

Rašo lordas *R. Baden-Powellis*

Pamatęs skautę visuomet ja susidomiu, bet kai ji prieina arčiau, susidomėjimas auga arba nuslūgsta. Tai priklauso nuo to, ar ji turi specialybių ženklų ar — neturi jų.

Kiekviena skautė, išlaikiusi antrojo patyrimo laipsnio egzaminus, gali įsigyti specialybių, kurių sąrašus rasite šioje knygoje. Specialybės ženklai neturi rodyti tuščio pasididžiavimo, bet skautės mokėjimą atlikti vieną kitą darbą.

Yra specialybių, kuriomis gali tarnauti kitiems: šias specialybes laikau tikrai svarbiomis. Kitos specialybės parodo, kokia esi skautė, ar esi veikli, ar ne įvairiose skautybės šakose.

Iš viso specialybių sąrašas labai ilgas, bet tai nereiškia, kad turi įsigyti visas specialybes iš eilės. Verčiau peržiūrėk sąrašą ir išsirink tą, kuris tau geriausiai tinka. Gerai išmokusi vieną specialybę, pasirink antrą.

Svarbiausios specialybės yra tos, kurios moko slaugyti. Slaugydama vaikus arba suaugusius, skautė lengvai atlieka savo kasdieninį gerą darbelį, ir tas darbelis naudingas.

Slaugymo vertė.

Karo metu šimtų šimtai moterų ėjo gailestingųjų seserų pareigas ligoninėse, ir atliko puikų darbą. Be abejo, tos moterys be galo dėkingos, kad jaunystėje išmoko slaugyti ir atlikti darbą ligoninėje, nes tik tuo būdu jos galėjo būti naudingos, kai tėvynė pareikalavo jų pagalbos. Bet buvo dar tūkstančių tūkstančiai moterų, kurios norėjo gelbėti, bet nebuvo iš anksto pasiruošusios ir todėl nenaudingos. Nė viena ligoninė nesutiko pasinaudoti jų paslaugomis. Taigi, vykdyk šūkį ir stenkis ko daugiausia išmokti apie vaikų ir ligonių slaugymą. Kol esi skautė, turi gerų mokytojų ir pagalbininkių: todėl nepraleisk progos.

Labai svarbu nusimanyti vaikų auklėjime, nes ne kartą mergaitėms tenka prižiūrėti mažesnius brolius ar sesutes arba globoti svetimus vaikus. Daugybė vaikų miršta kasmet, kadangi auklės nesistengia išmokti, kaip jos turėtų elgtis su vaikais. Kūdikiai labai švelnūs padarėliai; pakanka auklei šiek tiek apsileisti arba nenusimanyti, ir jie suserga arba net miršta. Teisingai auklėjami, tačiau, jie galėtų užaugti gerais ir naudingais piliečiais.

Stodama į skaučių eiles, pasižadi visais galimais būdais atlikti savo pareigą: vienas, labai svarbus būdas yra slaugyti vaikus ir suaugusius. Todėl tikiuosi, kad ko greičiausiai įsigysi auklės ir slaugytojos specialybes ir atliksi savo pareigą skautiškai nusiteikusi. Pirmąją pagalbą taip pat priskirk prie naudingiausių specialybių.

Specialybių suskirstymas.

Skaučių specialybės skirstomos į keturias grupes.

I-ji grupė.

Būdas ir proto lavinimas. Aklųjų rašto skaitytoja. Artistė. Astronomė. Dainininkė. Gamtininkė. Gyvulių draugė. Knygų mėgėja. Muzikos mėgėja. Paukščių mėgėja. Rašytoja. Signalizuotoja. Šaulė. Šeimininkė. Tarptautinio bendravimo draugė. Vertėja.

II-ji grupė.

Rankų darbai ir profesijos. Auklė. Bitininkė. Buhalterė. Dailidė. Elektromonterė. Fotografė. Gėlių augintoja. Juostų audėja. Kambarinė. Kepėja. Konservuotoja. Krepšių dirbėja. Kūdikių prižiūrėtoja. Lauko darbininkė. Mašininkė. Mezgėja. Mezginių dirbėja. Pienininkė. Raštininkė. Siuvėja. Siuvinėtoja. Skalbėja. Skaptuotoja. Skrybėlių dirbėja. Spausdintoja. Sodininkė. Telegrafistė. Verpėja. Virėja. Vištininkė. Žaislų dirbėja.

III-ji grupė.

Mankšta ir sveikata. Arklininkė. Atletė. Čiuožėja. Dviratininkė. Gimnastė. Irkluotoja. Iškylautoja. Pionierė. Plaukėja. Sportininkė. Sveikatos patarėja. Šokėja.

IV-ji grupė.

Tarnavimas kitiems. Kelrodė. Ligonių slaugytoja. Pirmosios pagalbos teikėja. Ugniagesė.

Iš anglų kalbos išvertė **A. Saulaitienė.**

„Minkštai pamiegojom, o dabar... namo“.
Iš sktn. **E. Ševelinskaitės** Sk. Aido konkursui atsiųstų nuotraukų.

SKAUTĖ NAUDINGA IR PADEDA
A R T I M I E S I E M S.
IV-as skaučių įstatas.

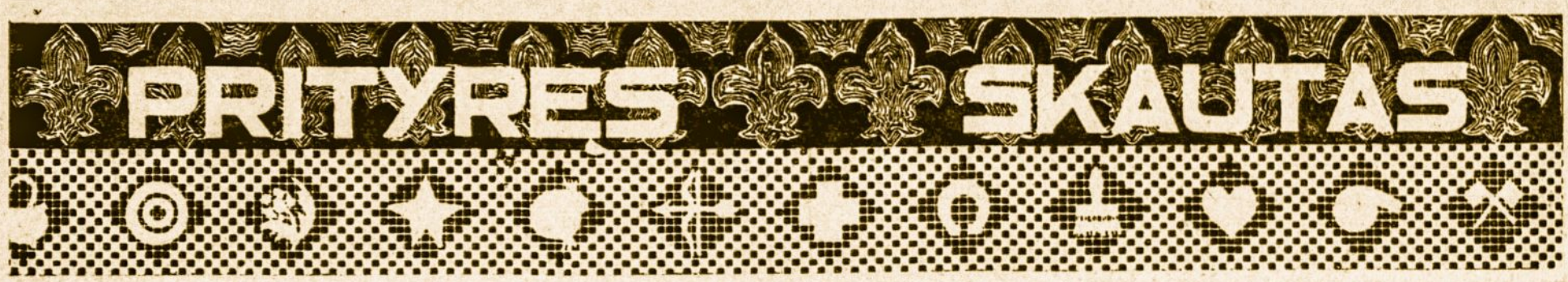

ŠIFRAI.

Mes, skautai, turim daug mums vieniems žinomų dalykų. Ištiesė drauginin-kas sugniaužtas rankas į šalis — 1, 2, ir skautai stovim linijoj. Sušvilpė a (- —), pasisukom visi aplink. Tokių ir kitokių ženklų kiekvienas vienetas turi be galo daug. Iš šalies pasižiūrėjus ir tų įvairių kartais ir nekalčiausių mostų nežinant — nejauku darosi. Tai vis savotiški šifrai.

Mums žaidžiant dažnai tenka signalizuoti „slaptas" žinias, kartais net per „priešo teritoriją", o juk niekad nesam tikri, kad nėra kur nors slapuko, kuris irgi puikiausiai moka morzę ir, nučiupęs mūsų pranešimą, juo pasinaudos. Taigi yra grynas reikalas pranešimą padaryti nesuprantamu — užšifruoti.

Štai vieno šifro pavyzdys:

Paimkim kardono, arba storesnio popierio gabaliuką 6×6 cm. Jo viduryje išbrėžkim 16 kvadratų po 1 cm² (žiūr. br.). Šonuose parašykim A, B, C, D. Dabar storiau apvedžiotus langelius išpiaukim. Šifras padarytas. Jį uždedam ant švaraus popierio ir apvedžiojam. Raidė A yra viršuje.

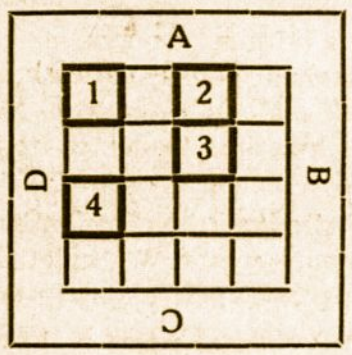

Mums duotas tekstas:

Skautų Aido laukiu.

Į iškirptus langelius rašom po raidę, į 1 lang. — s; į 2 — k; Prirašius langelius, kardonas pasukamas raide B aukštyn, ir vėl rašoma, ir t. t.

Surašytas tekstas atrodys:

s u k k
t u a d
u o i u
a l i a

Pamėginkim!

Jei trūksta langeliams raidžių — prirašykime bet kurias; jei jų perdaug — rašykim antrą kvadratą.

Taip, dabar pamėginkime iššifruoti:

nsoinesaiirisdreltgoiooesvjesanrmropaisatt žoptpadužrneitualdrrrap

Surašykim tekstą po 4 raides eilutėj ir dėkim šifrą taip, kad raidė A būtų viršuje, paskui B ir t. t.

Puiku! Tiek daug įdomaus sužinojom tai perskaitę!

O gal dabar mėgintumėm pasidaryti šifrą iš 36 langelių! Pasisekimo! O kaip vyksta tas raides signalizuoti?

Psktn. Masiulis.

KAIP MĖNULIO PAGALBA RASTI ŠIAURĘ.

I. Reikia nustatyti:

1. Ar priešpilnis (mėnulio ragai kairėje, kaip raidės D), ar delčia (kaip C).

2. Kiek matyti dvyliktųjų mėnulio dalių.

3. Kiek laiko.

II. Nuo laikrodžio laiko atimti, jei delčia, o **pridėti,** jei priešpilnis, tiek valandų, kiek **nematyti** dvyliktųjų mėnulio dalių.

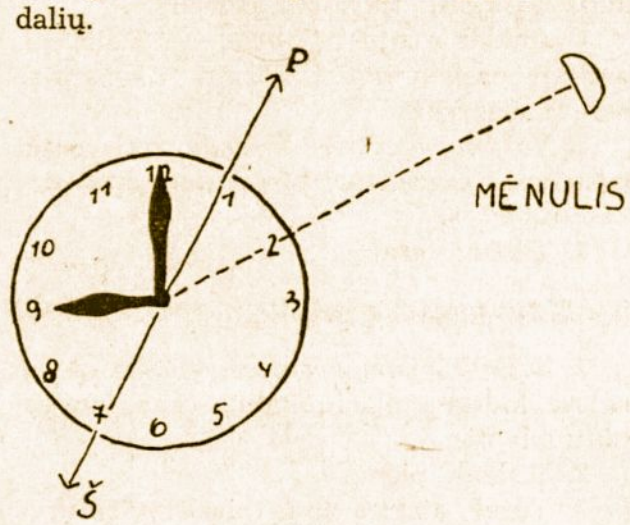

III. To naujai gauto laiko skaitlinę pastatyti taip, kad ji, laikrodžio vidurys ir mėnulis būtų vienoj tiesiojoj. Po to kampą tarp 12-tos skaitlinės ir tiesės dalinti pusiau. Linija, dalanti tą kampą, bus pietų-šiaurės linija.

IV. Šiaurė bus:

1. Prieš vidurnaktį toj linijos pusėj, kurią sutiksim eidami atgal nuo valandų rodyklės.

2. Po vidurnakčio — einant į priekį nuo valandų rodytojo.

Pavyzdys:

9 val. vakaro, priešpilnis, matyti 5 dvyliktosios mėnulio dalys. 9+5=14. Pagal to laikrodžio vidurį, skaitlinę 2 ir mėnulį sutaikom į vieną tiesiąją. Linija, dalanti kampą tarp 12 ir 2, rodo šiaurę ir pietus.

Skaučių žaidimai

(Tęsinys iš 383 pslp.).

12. MORZO ŽENKLAI.

Paimk tiek senų sąsiuvinių viršelių, kiek dr-vėje turi skilčių. Pasirūpink, kad kiekvienas viršelis būtų kitos spalvos, pav., mėlynas, žalias, geltonas. Sukarpyk viršelį, pav., į 15 lakštelių ir kiekviename parašyk vieną raidę morzo abėcėle. Visos raidės drauge turi sudaryti du žodžius, sakysime, dviejų gyvulių pavadinimus. Davusi ženklą, liepk kiekvienai skilčiai suieškoti kambaryje išblaškytus 15 lapelių, bet iš anksto pranešk, kokios spalvos lapelių kokiai skilčiai priklauso. Suradusi savo lapelius (visus), skiltis iššifruoja morzo ženklus ir iš jų sudeda savo dviejų gyvulių pavadinimus. Laimi vikriausia skiltis.

12a. Liepk skiltims nupiešti savo gyvulius ir, padariusi parodą, balsavimu išrink gražiausius piešinius.

13. ŽAIDIMAS SKILTININKĖMS.

Išrikiuok dr-vę skiltimis. Išsiųsk skiltininkes iš kambario. Burtais nustatyk eilę, kuria skiltys dalyvaus konkurse. Liepk visoms skautėms būti pasiruošusioms klausyti savo vadovės įsakymo. Po to pašauk skiltininkes vieną po kitos, duok kiekvienai lakštelį popieriaus su nurodymais, ką ji turi daryti su savo skiltimi. Nurodymus duok vienodai lengvus, bet vis dėlto šiek tiek pakeistus.

Kiekviena skiltininkė, pagalvojusi 2 minutes, atlieka duotąjį uždavinį, pav., išrikiuoja savo skiltį, liepia jai išsiskaičiuoti, pasisukti ir pan.

Laimi drausmingiausia ir vikriausia skiltis.

Kol viena sk-kė atlieka savo uždavinį, kitos palieka už durų, kad žaidimas būtų teisingas.

14. KELIONĖ DIDELIAIS AKMENIMIS.

Dr-vė išrikiuota skiltimis. Kiekviena sk-kė turi du didokus popieriaus lakštus (gal, didesnius už sąsiuvinį). Dr-kei davus ženklą, sk-kė pribėga prie pirmos eilėje stovinčios skautės ir padeda abu lakštus ant grindų. Pirmoji skautė žengia per lakštus ir stovi ant vienos kojos, kol sk-kė pakelia vieną laisvą lakštą ir padeda jį prieš ją. Tuo būdu skautė žengia iki kreida pažymėtos linijos. Tada abi grįžta, ir antroji skautė pradeda žengti „akmenimis". Šį kartą pirmoji skautė gali dėstyti lapus, o paskui antroji ir t. t.

Skautė, netekusi pusiausvyros arba žengusi į „balą", vad., ne ant akmens, pradeda kelionę iš pat pradžios.

Laimi vikriausia skiltis.

16. KAS TAI YRA?

Dr-vė išrikiuota skiltimis. Prieš kiekvieną skiltį, kambario gale, stovi kėdė. Ant kėdės yra popieriaus lakštelių su paukščių, žuvų, daržovių, gėlių, vabzdžių, vaisių, gyvulių, šliužų, medžių pavadinimais.

Dr-kei sušukus: „Trečia, gėlė", trečiosios skautės pribėga prie kėdės ir išrenka gėlę, kurią paduoda dr-kei patikrinti. Už teisingus lakštelius skautės gauna vieną tašką, ir ta skautė, kuri pirma atbėga su teisingu atsakymu, gauna du taškus.

Šis žaidimas ne toks lengvas, kaip iš pradžių atrodo. Štai, mažas sąrašas:

Širšė, banginis, kengūra, varlė, grybas, Dievo karvytė, skruzdė, lapė, gyvatė, kokuso riešutas, ungurys, raudongurklis, pamidoras, liepa, agurkas, lokys, šikšnosparnis, plekšnė, kirminas, usnis, obuolys.

Parinko **Pilkoji Pelėda.**

ŠEIMININKAVIMAS

Šeimininkauti nėra lengva — tą kiekviena šeimininkė patvirtins — reikia meilės, kantrybės ir sumanumo; reikia prityrimo, t. y. savo kailiu ištirti, kas gera ir kas bloga. Bet vis dėlto yra šiokių tokių patarimų, kurie jaunai šeimininkei padės eiti savo pareigas.

Štai keli patarimai, kaip:

1. Valyti sąšlavų kibirą.
2. Virti ir konservuoti uogas ir daržoves.
3. Rūpintis namų skalbiniais.
4. Rūpintis pienu ir pieno indais.
5. Pirkti maistą.
6. Priimti ir išleisti svečius.
7. Žmonėtis su svečiais.
8. Patarnauti svečiams.
9. Kviesti svečius.
10. Virti.

Namuose oras turi būti geras ir sveikas. Ypač virtuvėje neturi būti jaučiamas joks nemalonus kvapas, o kvapas dažnai kyla iš nešvarių kibirų.

Sąšlavų ir liekanų kibiro valymas.

1. Jei galima, sudegink visa, kas dega; į kibirą mesk tiktai šukes, konservų dėžutes, pilk pelenus. Jei negali sudeginti, vasarą įvyniok mėsos ir daržovių liekanas į popierių ir tik tuomet mesk kibiran, kad neatsirastų musių.

2. Uždenk kibirą.

3. Retkarčiais dezinfekuok kibirą (pvz., karboliu) arba gerokai išvirink ir išplauk.

Uogienės, konservai.

Kiekvienoje geroje virimo knygoje yra daugybė receptų. Todėl duodu čia tiktai svarbiausias taisykles:

1. Imk gerus, sveikus ir sausus vaisius.

2. Prie uogų ir cukraus pridėk bent vieną valgomąjį šaukštą vandens, kad uogienė neprisviltų.

3. Užvirink ir nuimk putas.

4. Virink lėta ugnimi, maišyk mediniu šaukštu.

5. Imk švarius, sausus, šiltus puodus ar stiklus.

Duok atšalti ir tada užrišk drėgnu vaško popierium.

6. Prikimšk butelį sausų sveikų vaisių ar daržovių.

7. Įdėk į šiltą krosnį ir palik joje, kol butelis per karštas laikyti rankoje.

8. Išimk iš krosnies, pripilk butelius verdančio vandens.

9. Užpilk tirpytų avies taukų ir užrišk.

10. Jei turi specialių stiklų, vartok stiklo dangtį ir gumos skridinėlį.

Uogienes ir konservus laikyk sausoje vietoje. Laikas nuo laiko pažiūrėk, kaip jie laikosi.

Baltinių priežiūra.

Lopyti, adyti ir prisiūti kilpas išmokai būdama skaute. Pasinaudok tomis žiniomis ir prižiūrėk skalbinius, kad jie kuo ilgiausiai būtų gražūs ir sveiki.

1. Staltiesės, užuolaidos, servetėlės ir t. t. taisomos prieš skalbiant.

2. Lovos ir asmens skalbiniai taisomi išskalbti.

3. Patariama staltiesių ir paklodžių kampus sustiprinti juostelėmis.

4. Prie rankšluosčių ir mazgočių prisiuvamos juostelės, kad vinys neįplėštų skylių.

Maisto pirkimas.

1. Pirk pas patikimus žmones, patikimose krautuvėse.

2. Pirk produktus reguliariai, pvz., du kartu savaitėje. Surašyk visus reikalingus daiktus, kad nereikėtų dėl kiekvieno mažmožio bėgioti iš namų.

3. Už prekes mokėk tuojau, savaitėmis arba mėnesiais. Užrašinėk išlaidas. Nepamesk sąskaitų: tikrinant pravers.

4. Anksti nuėjusi į turgų, rasi didesnį prekių pasirinkimą. Turgui baigiantis, kainos mažesnės.

5. Vaisius, daržoves ir pan. rink pati; jei pavedi kitam, turi būti patenkinta tuo, kas nupirkta.

6. Tikrink grąžą.

Pieno ir pieno indų priežiūra.

1. Laikyk pieną vėsiuose, visiškai švariuose induose plačiu kaklu (kad lengva būtų plauti).

2. Uždenk pieną.

3. Turėk atskirą indą pienui virinti.

4. Nelaikyk pieno arti stiprių kvapų, pvz., sūrio.

5. Nemaišyk pieno. Pilk naują pieną į švarų indą.

6. Karštomis dienomis užvirink pieną arba užkaisk jį taip, kad jis beveik virtų: tuo būdu pienas ne taip greit rugs.

Svečių priėmimas ir išleidimas.

Šeimininkė pasitinka viešnią ir pasisveikina. Ji naujai atėjusią supažindina su esančiais kambaryje žmonėmis, pradėdama nuo garbingiausio. Jaunesnės mergaitės gražiai nusilenkia vyresnioms ponioms ar panelėms ir laukia, kol joms paduoda ranką.

Viešnioms atsisveikinus, šeimininkė išlydi jas ir stebi, ar tarnaitė mandagiai patarnauja. Neturėdama tarnaitės, pati mandagiai padeda svečiams apsivilkti ir surasti savo daiktus. Labai turtinguose namuose šeimininkai kiek palydi atsisveikinančius ir grįžta prie kitų svečių, pavesdami tarnams rūpintis išeinančiais.

Atmink, viską, ką tik darytumei, daryti mandagiai ir ramiai. Esi laisva, ir niekas negali tavęs priversti elgtis vienaip ar kitaip, jei tavo jausmas tau ką kitą diktuoja. Gera žinoti bendras taisykles, bet dar geriau nujausti, kas kokiu atveju tinka. Dirbtinis elgesys dažnai juokingas; malonią klaidą žmonės pamirš ir dovanos. Namai tavo, ir turi teisę juose turėti savo tradicijų. Neabejoju, kad jos bus malonios ir mandagios.

Žmonėjimasis su svečiais.

Atmink, kad tavo pareiga nuteikti svečius. Kalbėk su savo svečiais maloniomis temomis, bet vienu atžvilgiu būk tvirta: neapkalbinėk kitų žmonių ir neklausyk apkalbinėjimų, nors tai būtų tavo viešnios mėgstamiausia tema. Taktingai pasuk pasikalbėjimą kiton kryptin ir nesiduok išklausinėjama. Neįleisk apkalbinėjimo grybo nei į savo širdį, nei į savo namus.

Jei turi svečių kelioms dienoms, pasistenk sužinoti, ką jie mėgsta gerti ir valgyti. Papuošk jų kambarį gėlėmis, padėk rašalo, laiškams popieriaus ir kelias įdomias knygas. Nevaržyk svečių savo namų tvarka, bet taikykis prie jų: tik tuomet jie tavo namuose jausis namie.

Gali svečią raginti valgyti, bet niekuomet nebūk įkyri.

Svečių kvietimas.

Svečius gali kviesti žodžiu, telefonu ir laišku. Kalbėk ir rašyk trumpai ir aiškiai, nedaryk, lyg tai būtų paslaptis (o, gal, ir nemalonus siurprizas tam, kurį kvieti). Pasakyk, ar kvieti kelis svečius, ar visą jų būrį (viešnia norės žinoti, kaip apsirengti), ir būk tikra, kad visi kviečiami žmonės gerai sutinka. Kviesk bent kelias dienas prieš projektuojamą šventę, o labai iškilmingais atvejais dar anksčiau.

Gavusi kvietimą, atsakyk, ar priimi jį. Viešėjusi kelias dienas, parašyk laišką ir padėkok už malonų priėmimą. Negalėdama priimti kvietimo, padėkok už jį ir pasakyk, kodėl negali atvykti.

Prieš kviesdama svečius, apskaičiuok, kiek tavo bute vietos. Jei kvieti šokiams, iš anksto paruošk pakankamai vietos, t. y. iškraustyk vieną kambarį ir palik tiktai kėdes. Jei kvieti didelį svečių būrį, paruošk ponams ir ponioms atskirą drabužinę ir numeruok drabužius.

Atskirame kambaryje paruošk bufetėlį, kuriame svečiai galėtų atsigaivinti. Arbata, kava, limonadas, ledai, sumuštiniai, saldainiai, pyragaičiai ir vaisiai visų mėgstami. Žiūrėk, kad niekur nebūtų nereikalingų, nešvarių indų.

Puošk kambarius gėlėmis, bet neimk vazų, kurios lengvai virsta.

Dirbk sunkiai visą savaitę, bet, šventei atėjus, mokėk ją švęsti. Švęsk šventes savo šeimoje, nors svečių ir nekvietei: už tai visi šeimos nariai tau dėkos ir ilgai tokią šventę atsimins. Bet ir čia atmink: gera šeimininkės nuotaika, maloni skautiška šypsena brangesnės už brangiausius valgius, nes parodo širdingumą.

Aplink šeimininkę noromis nenoromis sukasi namų ašis ir nuo jos dažniausiai pareina, kokia namuose dvasia.

A. S.

SESE, AR TURI ĮSIGIJUSI ŠEIMININKĖS SPECIALYBĘ?

Mes su daina

STRIUKUM-BUKUM BUKUM BUKAS.

Žodžiai V. Nemunėlio. Muzika V. Kuprevičiaus.

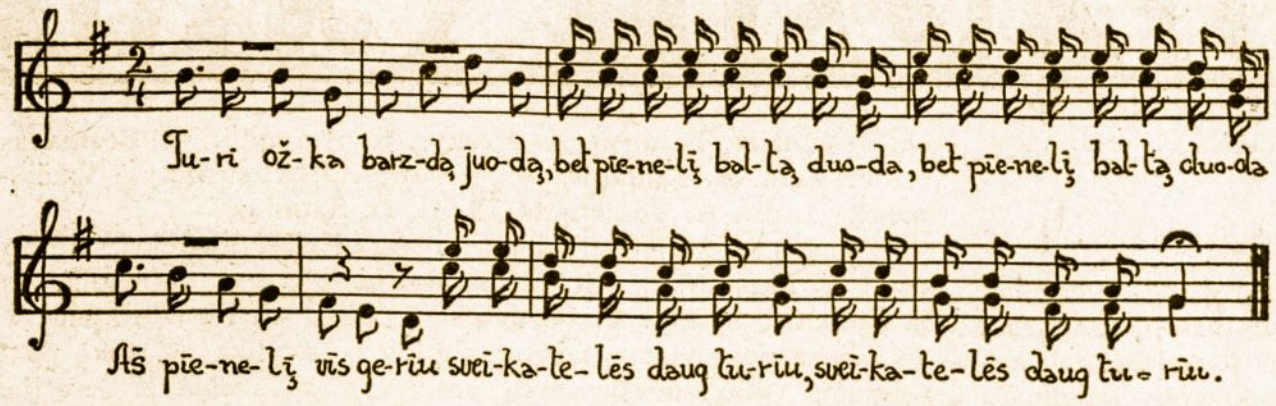

2. Turi ožka ožkeliuką
Striukum-bukum Bukum-buką— (2 k.)
Viską verčia jis namuos
Ir neklauso vis mamos (2 k.).

3. Kad negeras ožkeliukas
Striukum-bukum Bukum-bukas, (2 k.)
Jam išdygs ilgi ragai,
Bėgs nuo jo visi draugai. (2 k.).

4. Aš nebūsiu kaip ožiukas
Striukum-bukum Bukum-bukas—(2 k.)
Ant galvos nebus ragų,
Daug turėsiu sau draugų. (2 k.).

Linksmas kampelis

Jaunuolis, baigęs ūkio mokyklą, lanko seną ūkininką.

— Deja, Tamstos medžių priežiūra pasenusi. Aš stebėčiausi, jei susilauktumėte kapos obuolių iš to medžio.

— Aš taip pat, — ramiai atsakė ūkininkas, — nes tai ne obelis, bet kriaušė.

Jonas: — Gaidžiai nedavė man šįryt miegoti, giedodami išvien.

— Tylėk, — pataria vyresnysis brolis, — nes jei tu kada anksti atsikeli, tu apie tai ne tik visą rytą, bet ištisas savaites giedi.

— Ar tu todėl pavadinai savo jachtą „Skautu", kadangi ji daro gerus darbelius?

— Ne, bet kadangi ji daro daug mazgų per valandą.

Mokytojas: — Koks didžiausias senovės romėnų nuopelnas?

Mokinys: — Kad jie kalbėjo lotynų kalba.

Petrelis: — Tetulyte, ar galėtumėte valandėlei atsistoti nuo kėdės? Tamsta sėdite ant mano varlės ir mano sumuštinio.

Skautas: — Ar buvai meškeriotojų iškyloje?

Opiakojis: — Taip, buvau.

Skautas: — Ar meškeriojote musėmis?

Opiakojis: — Taip, mes meškeriojome musėmis ir valgėme su musėmis ir stovyklavome su musėmis ir miegojome su musėmis.

Mokytojas: — Jonai, kiek sveria dviejų kilogramų duonos kepalas?

Jonas: — Nežinau.

Mokytojas: — Kurią valandą ateina devintinis traukinys?

Jonas: — Devintą valandą.

Mokytojas: — Teisingai. Taigi, pasakyk dabar, kiek sveria dviejų kilogramų duonos kepalas?

Jonas: — A, suprantu: devynis kilogramus.

SKAUTO **RAULO NUOTYKIAI** be žodžių.

ATSIŲSTA PAMINĖTI NAUJI SAKALO LEIDINIAI:

— **Br. Buivydaitė, TRYS BIČIULIAI.** Apysaka jaunimui. Meniškai D. Tarabildaitės iliustruota. Lt 2,50. Šioje apysakoje žinoma jaunimo literat. rašytoja gražiai pavaizduoja pavyzdingą jaunuolių veržimąsi į savarankišką gyvenimą.

Sudrabu Edžus, KVAIŠAS DAUKA. Pajūrio berniuko nuotykiai ieškant mokslo. Iš latvių k. vertė **O. Borutienė.** 118 psl. Lt 1,50.

— **P. Arenskis, LAUKINIŲ ŽMONIŲ SALOSE.** Miklucho Maklajaus kelionės. Vertė **V. Oškinis.** Iliustruotas paties keliautojo piešiniais. 240 psl. Lt 2.

— **K. Čukovskis, DAKTARAS AISKAUDA IR JO ŽVĖRYS.** Vertė **V. Oškinis.** 92 psl. Lt 2.

— **J. Levanas, AUTOMOBILIO KLIŪTYS.** Svarbesnės automobilių motoro ir griaučių kliūtys bei jų priežasčių pašalinimo būdai. Lt 1.

??? Ar žinai, kad... ???

— Saulėje tilptų vienas milijonas trys šimtai tūkstančių žemių;

— „elektra" yra graikų kilmės žodis ir reiškia „gintaras";

— Volta, 18-jo šimtmečio italų mokslininkas, vadinamas moderniosios elektros tėvu;

— saulės šviesa turi 3.000.000.000.000.000.000.000.000 žvakių;

— Amerikoje labiausiai perkama knyga yra Biblija; antrą vietą užima „Skauto Vadovėlis";

— Niujorke gyvena daugiau italų, kaip Romoje, daugiau airių, kaip Dubline ir 1/10 dalis viso pasaulio žydų. Iš 5.800.000 Niujorko gyventojų 2.000.000 yra gimę kitur;

— aukščiausia gatvė yra Main Street, Denvere; plačiausia — Market Street, Filadelfijoje, siauriausia — Via Sol, Havanoje (vos 1,5 m), trumpiausia — Rue Ble, Paryžiuje; nešvariausia—Tschangsti g-vė, Nankine; švariausia (būdavo) — Via Castile, Sevilijoje; turtingiausia — Fifth Avenue, Niujorke; aristokratiškiausia — Grovenor Place, Londone; gražiausia — Les Champs Elysées, Paryžiuje, ir seniausia — Apijos kelias, Julijaus Cezario išvestas.

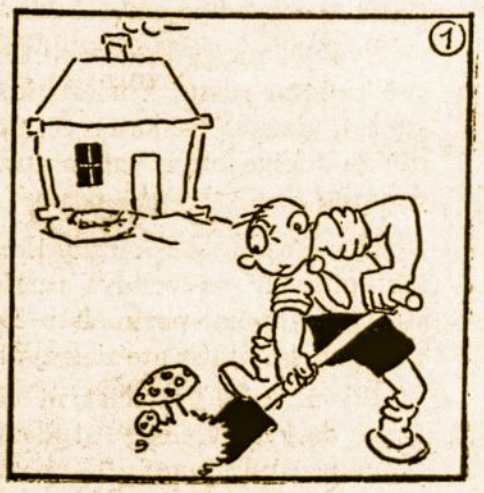

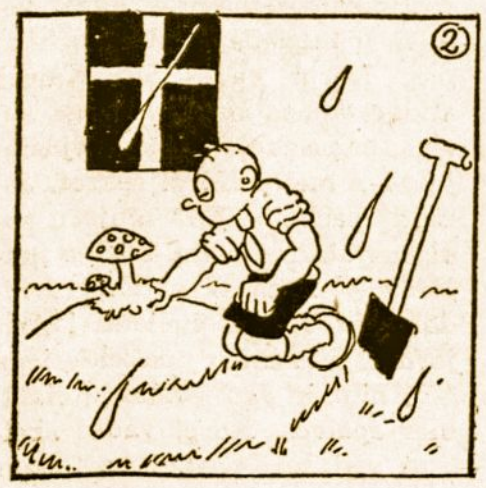

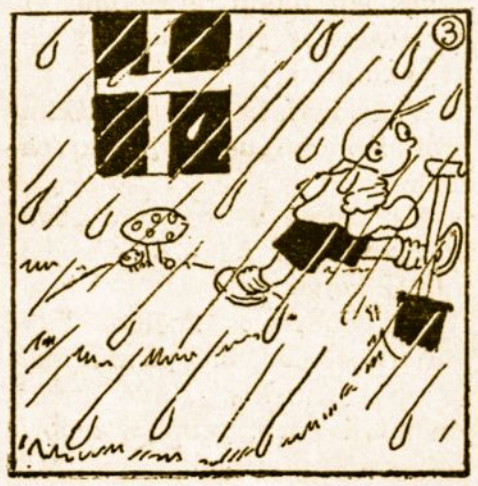

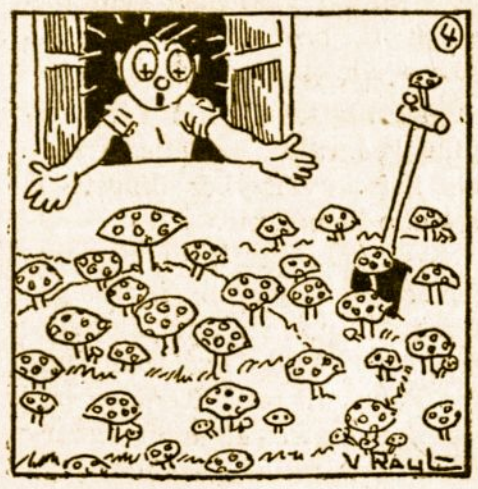

Sąjungos centre

TARYBOS PIRMIJOJE.

Išeina tarybos nariai ir kandidatai.

Šiemet (XI.24) baigiasi sąjungos centro organų — tarybos, garbės teismo, brolijos ir seserijos vyriausių vadijų ir garbės gynėjų — kadencija. Šio mėnesio pabaigoje įvyksiančiame sąjungos vadų suvažiavime bus sąjungos vadovybės kandidatų rinkimai.

Pagal sąjungos statutą, pusė dabartinės tarybos narių turi iš tarybos išeiti burtų tvarka. Tam tikra rinkimų komisija (žiūr. tarybos pirmininko įsakymą 403 pslp.) š. m. spalių mėn. 24 d. traukė burtus, kokie tarybos nariai turi išeiti.

Iš tarybos išeina — tarybos n a r i a i: 1. vyr. sktn. **Vl. Arminaitė**, 2. vyr. sktn. **M. Avietėnaitė**, 3. sktn. dr. **K. Avižonis**, 4. vyr. sktn. **E. Barščiauskaitė**, 5. prof. **St. Kolupaila**, 6. prof. **Ig. Končius**, 7. vyr. sktn. **K. Palčiauskas**, 8. inž. **K. Šakenis**, 9. vyr. sktn. plk. **J. Šarauskas**, 10. div. gen. **Pr. Tamašauskas**, 11. vyr. sktn. **K. Ubeika**, 12. sktn. **St. Venclauskienė**.

Tarybos k a n d i d a t a i: 1. vyr. sktn. **Ks. Žilinskienė**, 2. dir. **Pr. Barkauskas**, 3. vyr. sktn. plk. **Al. Valušis**, 4. sktn. **Al. Gabrėnienė**, 5. sktn. **Ar. Jurgutis**, 6. vyr. sktn. **K. Grigaitis**.

Taryboje palieka — tarybos n a r i a i: 1. vyr. sktn. dr. **J. Alekna**, 2. dir. **V. Augustauskas**, 3. vyr. sktn. **S. Čiurlionienė**, 4. sktn. dr. **A. Juška**, 5. vyr. sktn. plk. **M. Kalmantas**, 6. vyr. sktn. **D. Kesiūnaitė**, 7. burm. **A. Merkys**, 8. vyr. sktn. **Vl. Rozmanas**, 9. vyr. sktn. **A. Saulaitis**, 10. vyr. sktn. **J. Augustaitytė-Vaičiūnienė**, 11. dir. **A. Vokietaitis**, 12. dr. **D. Zaunius**.

Tarybos k a n d i d a t a i: 1. teis. **P. Budrevičius**, 2. vyr. sktn. **K. Laucius**, 3. sktn. **S. Šarauskienė**, 4. vyr. sktn. plk. ltn. **S. Žukaitis**, 5. sktn. **V. Barmienė**, 6. sktn. **Al. Fledžinskienė**.

Išeinančių vieton tarybos narius — dvylika — rinks po 4 sąjungos vadų suvažiavimas, brolijos vadų sueiga ir seserijos vadovių sueiga ir kandidatus — šešis — rinks po 2.

Ruošiamasi vadų suvažiavimui.

Sąjungos centre intensyviai ruošiamasi pirmajam sąjungos vadų suvažiavimui. Suvažiavimo atidarymas ir sukaktuvių vakaras (X.31) įvyks Karininkų ramovės rūmuose, XI.1. posėdžiai bus kitose patalpose. Smulki suvažiavimo darbotvarkė bus paskelbta spaudoje ir išdalinta suvažiavimo dalyviams. Į suvažiavimą atvyks daug vadų ir vadovių iš provincijos.

Skautų spaudos talka.

Po tautinių stovyklų skautų ir skaučių veikimas įvairiose vietose žymiai pagyvėjo. Nuo spalių mėn. pradžios išdavinėjami ir pratęsiami narių liudijimai. Centre šiuo metu ruošiami planai skautiškos spaudos talkai, kuri prasidės lapkričio mėnesį. Skautiškų laikraščių prenumeratorių skaičius kasmet vis auga; kas bent kartą buvo jų prenumeratorium, palieka ir toliau, o nemaža atsiranda kasmet naujų prenumeratorių.

Akademinio skautų jaunimo padangėje

STUD. SKAUTŲ KORP! VYTIS.

Prof. Ig. Končius bendroje vytiečių sueigoje.

Spalių 13 d. I-se V. D. U-to rūmuose buvo bendra vytiečių sueiga. Į ją atsilankė korp! Garbės Narys prof. Ig. Končius.

Pradžioje junjorų tėvūnas St. Obuchavičius visiems pristatė šį semestrą priimtuosius junjorus. O šiemet jų korporacijon priimta jau net 18 (kaip grybų po lietaus!). Pristatomiems junjorams visi nuoširdžiai paplojo.

Po to, prof. Končius pasidalijo su vytiečiais savo mintimis. Jis papasakojo apie pasaulio kosmogoninę teoriją. Esą žemė sukasi iš vakarų į rytus, o žmonės inercijos dėsnio varomi nuolat slenka į vakarus. Tam pavaizduoti, prof. Končius papasakojo eilę pavyzdžių.

Pagal tą teoriją kinta ir valstybių geografinė padėtis, o kartais ištisos valstybės dingsta iš pasaulio žemėlapio.

Savo pašnekesį prof. Končius paįvairino originaliu ir įdomiu sąmojumi, nuo ko sueigos dalyvių tarpe sklido skambus juokas. Pabaigai, prof. Končius pabrėžė, kad, atsižvelgiant į dabartinius skaudžius pasaulio įvykius, lietuviams reikia būti vieningiems ir stengtis išsaugoti savo kultūrą. Senąją lietuvių kultūrą dabartiniems laikams išsaugojo piliakalniai. O dabar mūsų piliakalniais turi būti dvasios lobynas, kurį sudaro lietuvių praeitis, priežodžiai, patarlės, mįslės, dainos, pasakos etc. Sukrėtimų metu turim pasirinkti tik vieną kelią — rinktis kuo daugiausia protinių turtų. Tam daug padedančios įvairios naudingos organizacijos. Jos dažniausia gali užvesti į tikrą kelią. V. D. U-te yra net 94 organizacijos — korporacijos. Tačiau labiausiai prie širdies, anot jo žodžių, profesoriui tinkanti „Vyties“ korporacija. Skautiškas kelias šių dienų gyvenime yra doriausias ir jis geriausiai tinka jaunimui.

Visi vytiečiai labai dėkingi prof. Končiui už tą įdomų pašnekesį.

Dar buvo v-bos pranešimai korp! šventės reikalu ir sudainuotos kelios dainos.

Po bendrosios sueigos buvo senjorų sueiga. Jai pirmininkavo senj. Jurskis. Buvo aptarti einamieji korp! reikalai ir priimti keli nutarimai.

Dar vienas filisteris.

Senjorų sueigos nutarimu senj. Žukas pakeltas korp! „Vytis“ filisteriu. Jis baigė V. D. U-tą ir gavo diplomą.

Įžengėm į 15-sius akad. skautų gyvenimo metus.

Spalių 16 d. studenčių skaučių dr-vė ir korp! „Vytis“ atšventė 14 metų savo gyvavimo sukaktį Vytauto Didžiojo U-te.

Tą dieną rytą, 8,30 val. „Pažangos“ rūmuose buvo uždara „korp! „Vytis“ sueiga. Sueigos prezidiuman pakviesti filisteriai — ats. leit. Dainauskas, inž. psktn. Milvydas ir sktn. Kastanauskas. Be to, sueigoje dalyvavo filist. sktn. Gabrėnas ir gen. št. kpt. sktn. Navikas.

Pradžioje įnešama korp! vėliava ir sugiedamas tautos himnas. Korp! vadas Stp. Kairys, atidarydamas šią iškilmingą sueigą, papasakoja šį tą praėjusiųjų 14-a metų. Korp! sekret. Jonaitis paskaito X.13 senjorų sueigos nutarimo aktą, kuriuo junjorai — Bobinskas, Kulys, Sidaras ir Vitkus keliami į senjorus, o seniau pakeltiesiems Grušniui ir Jankevičius įteikiamos spalvos. Korp! vadui skaitant visi šeši paskui kartodami davė senjoro pasižadėjimą ir pasirašė aktą. Be to, vadas jiems uždėjo senjorų kepures ir spalvas. Junjorų tėvūnas atsisveikino su savo buv. junjorais. Naujai pakeltųjų vardu padėkos žodį tarė senj. Kulys. Visi senjorai sustoję ratu apie korp! vėliavą ir susikibę rankom sugiedojo „Ad meliorem“ ir kartu su junjorais tradicinę korp! giesmę.

Po to, naujai priimtiesiems junjorams buvo uždėtos kepuraitės ir tuo jie simboliškai buvo priimti kandidatais - junjorais į vytiečių šeimą.

Filisterių vardu žodį tarė filist. Dainauskas. Jo pakviesti visi susikaupę pagerbė atsistojimu iš vytiečių tarpo pasitraukusius a. a. Garbės Narį kun. Lindę-Dobilą ir a. a. filist. sktn. Šležą.

Šventės proga buvo gauti keli sveikinimai raštu, kuriuos korp! sekret. visiems paskaitė. Ši iškilminga sueiga buvo baigta „Gaudeamus“.

Iš „Pažangos“ rūmų korp! rikiuotėje ir su vėliava nuėjo į stud. bažnyčią pasimelsti Dievui, kad laimintų ateities žygius.

12 val. visi vytiečiai in corpore dalyvavo sesių studenčių skaučių iškilmingoje 14 m. su-

kakties sueigoje. Čia seses sveikino Korp! Garbės Narys prof. Stp. Kolupaila ir Korp! Vadas Stp. Kairys, o junjorų tėvūnas St. Obuchavičius pasveikino ir apdovanojo gėlėmis 20 sesių, kurios tą dieną buvo pakeltos į tikrąsias dr-vės nares.

Tarp kitko vytiečiai nuoširdžiai pritarė sesių džiaugsmui, kad prof. J. Žilinskas ir Valst. Operos sol. V. Jonuškaitė-Zaunienė sutiko būti Stud. Skaučių Dr-vės Garbės Nariais.

Vakare pas sesių Mecenatą pulk. Tumą, 2-jo D. L. K. Algirdo p. pulko karin. ramovėje, buvo puikus sesių ir brolių vytiečių pobūvis. Jam orkestrą ir saldumynus (oi, kaip mėgsta juos sesės!) parūpino sesės, o vytiečiai atgabeno centnerį obuolių ir linksmą bei įdomią programą.

Germantas.

V. D. U. STUDENČIŲ SKAUČIŲ DRAUGOVĖ.

Metinės sukakties minėjimas.

Š. m. spalių mėn. 16 d. V. D. U. studenčių skaučių draugovė ir korp! Vytis šventė savo 14 metų gyvavimo sukaktį. 10 val. organizuotai su vėliavomis dalyvavo šv. Mišiose studentų bažnyčioje. 12 val. V. D. U. salėje įvyko iškilmingas posėdis, kuriame dalyvavo vyr. sktn. Čiurlionienė, p. V. Jonuškaitė-Zaunienė, prof. Žilinskas (abu šventės proga pakelti studenčių skaučių draugovės garbės nariais), prof. Kolupaila, studentų atstovybės pirmininkas, daug kitų korp! atstovų. Aukštieji svečiai pasakė savo sveikinimo ir linkėjimo žodžius, kurie buvo palydėti griausmingais plojimais. Svarbiausias dienotvarkės punktas buvo kandidačių kėlimas tikromis narėmis. 20 žvalių skaučių išsirikiavo prie vėliavos. Sktn. Čiurlionienė pravedė kandidačių įžodį, o kandidačių vadė įteikė tikrosios narės ženklus — kepurę, juostelę ir ženkliuką. Kandidačių, t. y. jau tikrųjų narių vardu žodį tarė sesė Šešelgytė. Tuoj po jos žodžio savo globotines pasveikino globėjos, kiekviena įteikdama savajai gėlių puokštę. Naujai pakeltosios atrodė kaip didelis gėlių bukietas. Posėdis buvo baigtas „Gaudeamus igitur..."

Vakare, 18 val. įvyko tikrai skautiškos nuotaikos pobūvis pas studenčių skaučių mecenatą plk. Tumą, 2 p. pulke. **R.**

Stud. skautės perka šautuvą 2 p. pulkui.

Stud. skaučių dr-vė, atsidėkodama savo Mecenatui 2 p. pulko vadui pulk. Tumui už joms teikiamą visokeriopą paramą, nutarė nupirkti ir įteikti Jo vadovaujamam pulkui karišką šautuvą.

Germantas.

Skautų ir skaučių tuntuose

ALYTAUS RAJONAS.

Padidėjo mūsų šeima.

Įsikūrus amatų mokyklai, susidarė gražus skautų vienetas. Tokiu būdu Alytaus dzūkiška skautų šeima padidėjo.

Žygiavo!..

Kada gamta plėšo savo vasarišką apdarą ir miškai liepsnoja rudens nuotaikos fone, tada keliauti labai įdomu: akys raibsta nuo spalvų įvairumo, krūtinė prisipildo saldaus malonumo. Alytaus gimnazijos „Margio" draugovė rugsėjo mėn. pabaigoje padarė žygį į Pūnią. Tenka pastebėti, kad „Margio" dr-vė, vadovaujama energingo draug. **V. Feiferio,** parodo daug norų ir gabumų dirbti.

Vadijos posėdis.

Spalių m. 6 d. buvo sukviestas Alytaus skautų tunto vadijos posėdis. Apsvarstyti tunto sueigos ir kiti einamieji reikalai. Nutarta Alytaus tunto gyvenimą atvaizduoti „Sk. Aido" ir „Suvalkų Krašto" puslapiuose.

Skautai raiteliai.

Kaip kasmet, taip ir šiemet, Alytaus gimnazijos skautų raitelių šimtinė ulonų pulke gauna arklius jojimo pamokoms. Šiemet įstoti į šimtinę buvo labai daug pareiškimų, deja, visų negalima buvo patenkinti.

Va.

BIRŽŲ RAJONAS.

Iš Pasvalio skautų veiklos.

Šiais metais skautams vyčiams vadovauja gimn. insp. psktn. **V. Baravykas.** Spalių m. 9 d. gimnazijos rūmų patalpose buvo vyčių sueiga. Skautai vyčiai ir gimnazijos skautai šiais metais yra pasiryžę daug nuveikti. Netolimoje ateityje mano surengti didelį vakarą. Šiais metais gimnazijoje skautiškas veikimas gana pagyvėjo. Tenka itin džiaugtis ir linkėti, kad šis reiškinys eitų tuo pačiu tempu.

J. Š.

KAUNO RAJONAS.

Kauno Pilies tunto XI sk. draugovė.

Prienai. Jau pereitais mokslo metais mūsų draugovės skautai, įgulos mjr. Raubos iniciatyva, gaudavo kariuomenės arklius pasimokyti kariškojo jojimo. Šiemet, taip pat, jojame. Po rudens manevrų, pasilsėjus arkliams, kas trečiadienį ir šeštadienį turime popietines jojimo pamokas. Jodinėjame arba įgulos rajone, arba kur nors išjojame į laukus. Pernai buvusio instruktoriaus j. ltn. Bariso vietoje šiemet yra j. ltn. Venckūnas. Jojimą iš skautų pusės tvarko ir praneša jo laiką paskilt. Ig. Lapata. Joja kasdien apie 15—18 skautų. Jojame kasdien maždaug vienu laiku. Prienų skautai yra dėkingi mjr. Raubai ir j. ltn. Barisui.

Antka.

KLAIPĖDOS RAJONAS.

Jūrų skautės.

Klaipėda. Marių draugovės jūrų skaučių bangų skiltis kaskart banguoja vis didesnėm bangom. Uoliai ruošia sueigas, kurios mūsų sesėms suteikia ypatingo malonumo, nes jos gali visos suėjusios vykti kartu iškylon po apylinkes bei į pajūrį, arba esant blogam orui, bent po stogu dirbti ir aptarti savo tolimesnę veiklą.

Spalių 9-tąją taip pat turėjom sueigą.

Bangų skiltis, visoms skilties skautėms padedant, įsigijo nuosavą knygynėlį, kuris žymiai palengvins skilties tolimesnę veiklą. **H. Bergmanaitė.**

Gerai pradėjo.

Skuodas. Gimnazijos skautai-ės savo skautiško veikimo metus pradėjo jaukia susipažinimo arbatėle IX.24 d. Skautės sesės, vadov. draugininkei mokyt. Čilvinaitei, paruošė puikių užkandžių. Arbatėlėje dalyvavo dir. A. Krausas, inspekt. J. Andriejauskas, didelis skautų bičiulis Skuodo notaras A. Šlapkauskas ir kt.

Arbatėlės metu kalbėjo gimn. dir. A. Krausas ir žydų skautų atstovė. Skautas J. Vareika pasakojo įspūdžius iš tautinės stovyklos.

Po vaišių buvo gražūs skaučių-tų pasirodymai. Nuoširdžiausiai buvo sutikti tautiniai šokiai.

Prie gimnazijos dr-vės įsteigta vyresniųjų skaučių skiltis, kurios skiltininke paskirta p. Sandargienė.

Beveik visi skautai dalyvavo iškyloje — ekskursijoje į Šventąją, Palangą ir Kretingą IX.9—10. Aplankytas Šventosios žvejų uostas, miestelis. Nauju kuteriu nuplaukėme į Palangą, kur apžiūrėję jos įžymybes ir pernakvoję mokytojų sanatorijoje, nuvykome Kretingon. Čia aplankėme grafo Tiškevičiaus rūmus, vienuolyną ir kt. **J. V.**

ŠIAULIŲ SKAUČIŲ TUNTAS.

Pasikeitimai vadijoje.

X.6 d. įvyko tunto vadijos posėdis. Tuntininkė sktn. **A. Fledžinskienė,** dėl nesveikatos šeimoje, laikinai pasitraukė iš pareigų, jas perdavusi sktn. **Gr. Venclauskaitei.** Tuntininkės pavaduotoja yra ptnk. **J. Minginaitė.**

Įvyko pasikeitimų ir kitose pareigose: psktn. **V. Valsiūnienė,** buvusi iki šiol tunto adjutante, iš tų pareigų pasitraukė; tunto adjutante paskirta psktn. **P. Korsakienė;** reikalų vedėja yra vyr. skautė **Vaišnienė** ir vyresniųjų skaučių skyriaus vedėja psktn. **D. Venclauskaitė.**

Skiltininkų kursai.

Svarstant 1937—38 metų darbo planą, nutarta skubiai suruošti **skiltininkams kursus,** nes nuo jų priklausys darbas draugovėje. Š. m. spalių m. 15—16 dienomis kursai įvyko. Į juos atsilankė skiltininkų iš Linkuvos, Joniškio, Radviliškio ir Žagarės.

X.15 d. tuntininkė sktn. Gr. Venclauskaitė skaitė paskaitą, tema: „Skiltininko asmuo" ir pravedė uždavinį — žaidimą. Reikia pabrėžti, kad naujoji tuntininkė ypatingai didelę reikšmę skiria drausmei, nes nuo jos pareina visų vienetų darnus susiklausymas ir sėkmingas darbas.

X.16 d. sktn. Korsakas nušvietė plačiai iškylų reikšmę ir svarbą. Sktn. Pakalniškis pateikė įdomios medžiagos apie darbo padalinimą skiltyse.

Be to, patys skiltininkai pravedė du parodomuosius skilties užsiėmimus.

Skiltininkai iš kursų išsivežė daug naujos darbo medžiagos ir jėgų jų tolimesniam darbui vienetuose.

Sanitariniai kursai.

Numatoma suruošti skautėms rimtus sanitarinius kursus, kurie atneštų naudos pačioms skautėms ir, reikalui esant, artimui. Kursų reikalas jau tvarkomas. **Vaiva.**

Pažinkime „Skautų Aido" platinimo garbės konkurso laimėtojus

Pasvalio II-ji skautų vyčių draugovė

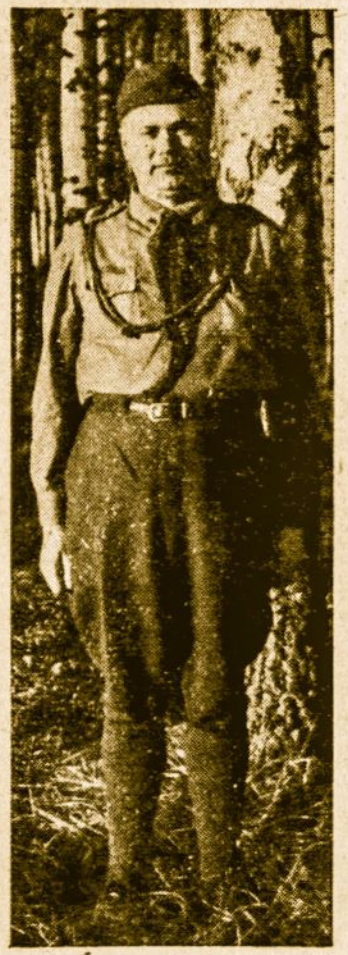

Psktn. **V. Baravykas.**

DRAUGOVĖS VADAS PASKAUTININKIS VACLOVAS BARAVYKAS,

kilęs iš Šalnų km., Taujėnų valsč., Ukmergės apskr. Gimnaziją lankė Ukmergėje, kur VI klasėje būdamas įstojo į skautų organizaciją ir kurį laiką ėjo skiltininko pareigas. 1929 m. baigė gimnaziją ir įstojo į universitetą. 1934 m. buvo paskirtas mokytoju į Pasvalio gimnaziją, kur mokytojaudamas gavo universiteto baigimo diplomą. Nuo 1936 m. paskirtas Pasvalio gimnazijos inspektorium. Be skautų vyčių, vadovauja dar. nuo 1934 m. Pasvalio IV-tai Kęstučio draugovei. 1937 m. vasario 16 d. pakeltas į paskautininkius. Be skautų, dirba aktyviai dar kitose organizacijose.

1935 m. lapkričio mėn. 12 d. Pasvalyje, inž. P. Vileišio valstybinės gimnazijos rūmuose, psktn. V. **Baravyko** iniciatyva ir pastangomis, buvo sušaukta steigiamoji šios draugovės sueiga. Įkurti tokią draugovę nebuvo sunku, nes mieste buvo keliolika asmenų, buvusių ir esančių skautų, bet nepriklausančių jokiam skautiškam vienetui. Tie asmenys buvo pirmieji naujai steigiamos draugovės nariai. Draugovės narių skaičius ilgą laiką buvo pastovus — 18, bet paskutiniu laiku padidėjo iki 22. Narių sudėtis įvairi, bet daugumą sudaro inteligentai: 1 teisėjas, 1 advokatas, 2 inspektoriai, 4 gimnazijos mokytojai, 1 teismo anstolis, 5 pradž. mok. mokytojai ir t. t.

Be savo eilinių darbų, skautai vyčiai ypatingai užsibrėžę teikti visokeriopą paramą skautams ir jaunesniesiems skautams, juo labiau, kad, išsiformavus skautų rėmėjų būreliui, dabar to būrelio pareigas tenka eiti skautams vyčiams.

Pažymėtina, kad skautai vyčiai savo tarpe turi gerų muzikų, kurie užpildo didesnę skautiškų vakarų programos dalį ir gražiai pasirodo bendrose viso Pasvalio skautų-čių sueigose. Visą laiką, nuo pat įsikūrimo, draugovei vadovauja psktn. V. Baravykas, jo padėjėju yra vyr. skltn. Č. Kontrymas, o dr-vės iždininkas — notaras B. Urbanavičius.

II-oji skautų vyčių draugovė Pasvalyje.

PANEVĖŽIO SKAUTŲ TUNTAS.

Daugumas stoja į skautų eiles.

Šiais mokslo metais daugelis iš įstojusių į amatų - technikos mokyklą, stoja į skautų eiles. Džiugu matyti, kad būsimieji skautai skautybe labai domisi. Klausinėja, kada bus sueiga ir kada galima prisirašyti. Sužinoję, kurią dieną įvyks sueiga, nekantriai jos laukia. Sekantiems metams daugumas ruošiasi išsirašyti **Skautų Aidą** ir klausinėja, kiek metams kaštuos.

Kadangi amatų - technikos mokyklos mokiniai savo amžiumi yra labai skirtingi, tad ir stojančių į skautus amžius yra labai įvairus; pradedant keturiolikos ir baigiant net 25 ir daugiau metų.

Dabartiniu metu amatų-technikos mokykloje veikia dvi skautų draugovės. Viena **Dariaus ir Girėno** sausumos skautų draugovė ir kita **Vytauto Didžiojo** jūros skautų dr-vė. Be to, dar šiais mokslo metais norima atgaivinti mokykloje veikusį **Dr. J. Basanavičiaus** skautų vyčių būrelį, kuris turėjo nustoti veikęs dėl mokyklą baigusių ir išvažiavusių iš mokyklos skautų vyčių.

Dariaus ir Girėno dr-vė dabartiniu metu susideda iš 24 skautų ir 22 kandidatų, kurie ruošiami į tretįjį pat. laipsnį. Skiltininkams lavinti draugovėje suorganizuota skiltininkų kurseliai, kurie vedami sueigomis. Viso tokių sueigų numatyta šešios. Esant palankiam orui, daromos iškylos. Jau šiais metais viena tokių iškylų įvyko, kurioj skautai gavo progos sutartiniais kelionių ženklais pasilavinti. Draugovei vadovauja mokytojas Antanas **Mickus.**

Vytauto Didžiojo jūros skautų dr-vėje yra 15 skautų ir 10 kandidatų, kurie taip pat ruošiami į tretįjį pat. laipsnį.

Draugovei laikinai vadovauja vairininkas Kostas **Koržiniauskas.**

Nors abi draugovės veikia atskirai, bet esant reikalui, visos skautiškosios jėgos telkiamos į vieną vietą ir dirbama bendrai. Taip šiais m. m. spalių m. 15 d. abiejų dr-vių jėgomis suruoštas vakaras. Nors programa buvo gana kukli, bet svečius teigiamai nuteikė ir vakaro nuotaika palaikyta labai gera. Kur griežiant 4-to p. p. orkestrui linksmai dūkome valso garsuos...

Visos mūsų mokyklos skautiškąjį sąjūdį globoja ir visomis išgalėmis mumis rūpinasi bei savo patarimais padeda p. mokytojas paskautininkis **Balčiūnas.** Atsidėkodami jam, stengsimės vykdyti jo žodžius, kad visas mūsų darbas eitų iš širdies į smegenis, kad kiekvieną savo darbą dirbtumėm nuoširdžiai — sąžiningai.

Pskilt. **Karolis Vilsonas.**

MAŽEIKIŲ RAJONAS.

Mažeikių gimnazijos jūrų skautų veikimas.

1938.I.15 Mažeikių gimnazijoje įsikūrė jūrų skautai. Sueigas darėme kas savaitę; jose ruošėmės III pat. laipsniui įsigyti, skaitėme referatus jūrininkystės ir skautiško auklėjimo temomis. Iš jūrų skautų buvo sudaryta krepšinio komanda, kuri prieš Mažeikių rinktinę laimėjo žymia taškų persvara. Gegužės mėn. įsigijome laivą, kuriuo Ventos upėje atliekame plaukiojimus ir trumpesnio pobūdžio keliones. Be to, įsigyjame uniformas; pažymėtina, kad beveik visi gabesnieji Mažeikių gimnazijos moksleiviai priklauso jūrų skautams.

Per vasarą taip pat veikimas nenutrūksta, tautinėje stovykloje stovyklavome pusė visų jūrų skautų, kur irgi gerai užsirekomendavome. Vasaros metu atliekame plaukiojimus Venta.

Prasidėjus mokslo metams, patys pirmieji, rugsėjo m. 17 d., suruošiame gimnazijoje vakarą, su grynai skautiška programa. Be to, rengiamės išleisti laikraštį. 1939 m. vasarą ruošiamės padaryti kelionę Venta Mažeikiai — Kuldinga ir atgal. Numatytai jūrų skautų stovyklai pradėjome iš anksto ruoštis. **Mar.**

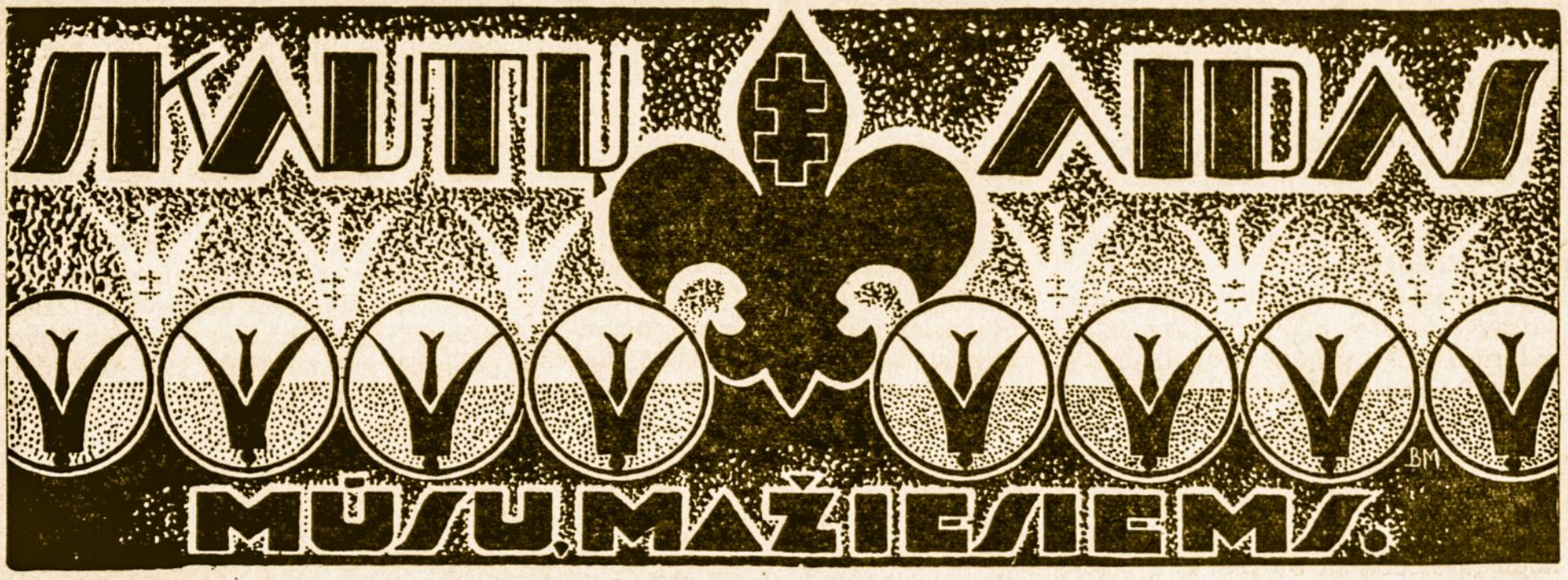

Brolijos atstovas pasktn. *A. Nesavas.* Skyrių tvarko pasktn. *Vl. Šimkus.* Seserijos atstovė sktn. *M. Gudaitienė.*

Daug galėtume

Gimnazijos sargo spūstelėtas elektros mygtukas suvirpino skambutį, kuris paskelbė pamokos galą. Po to dar kelios dešimtys sekundžių tylos, ir iš klasių į koridorius pasipylė mokiniai. Žemesniųjų klasių mokiniai garsiai tauškėjo, juokėsi ir šokinėjo, kaip ėriukai pavasarį, pirmą kartą išvaryti į ganyklą; vyresnieji — rimtesnėmis temomis šnekėjosi, sunkesnius gyvenimo uždavinius sprendė. Taip koridoriai ir skambėjo laibų ir storesnių balsų mišinio virpinami.

Pirmosios klasės mokinys Meldutis sėdėjo savo suole. Jis atrodė rimtas, lyg susimąstęs. Rodos, jis negirdėjo to triukšmo, kuris iš koridorių pro atidaras duris skverbėsi į klasę. Meldutis pirmiau kažką pieštuku rašė popieryje, paskiau ranka parėmęs smakrą ir, įsmeigęs akis į baltų debesų kamuolius, žiūrėjo pro langą.

Į klasę įėjo jo draugas Viktukas. Abu juodu buvo skautai. Viktukas, pamatęs Meldutį sėdintį suole, su užuojauta paklausė:

— Kas tau, Melduti? Galvą tau skauda, ar šiaip sergi, kad pertraukos metu neini pavaikščioti?

— Ne, Viktuk! Neskauda nė galvos, ir nesergu. Aš tik apskaičiavau ir galvoju.

— Ką tu apskaičiavai, ką galvoji? Sakyk!

— Sėsk, Viktuk, čia į suolą, aš tau papasakosiu.

Viktukas atsisėdo šalia Meldučio ir pasiryžo klausyti, ką jis pasakys.

— Ar tu, Viktuk, žinai, kiek daug yra Lietuvoje skautų ir skaučių?

— Rodos, apie 15.000.

— Taigi, Viktuk! Dabar tu pagalvok, jei mes visi pasiryžtumėm, tai kiek daug gero galėtumėm padaryti. Juk Lietuvoje turime ne vieną fondą, kurio lėšos skiriamos svarbiausiems ir gyvybiniems mūsų tautos ir valstybės reikalams. Turime *Ginklų Fondą,* turime *Karo Laivyno Fondą.* Jei mes visi pasiryžtumėm kiekvieną mėnesį atidėti tik po 10 centų, tai per metus kiekvienas sutaupytumėm po 1 litą 20 centų. O kiek tuomet per metus sutaupytumėm visi 15.000 skautų - skaučių?

— Oi, duok pieštuką, tuoj suskaičiuosiu, — su užsidegimu kalbėjo Viktukas ir, paėmęs pieštuką, tuoj suskaičiavo.

— Tikrai, Meldutį, daug. Būtų visas 18.000 litų.

— Matai, Viktuk! Bet sutaupyti per metus 1 litą 20 centų, juk tai patys niekai. Dvigubai daugiau ir tai lengva sutaupyti.

— Tuomet jau būtų 36.000 litų. Žinai, Melduti, mūsų vadai galėtų po 4—5, o kitas ir 10 litų tam reikalui skirti, ir mes, kaip riestainį, sudarytumėm 40.000 litų.

Ir džiaugsmu nušvitusiu abu draugu davė sau žodį patys remti Ginklų ir Karo Laivyno Fondus ir raginti kitus tai daryti.

— O kai būsiu 21 metų ir pašauks kariuomenėn, tuomet aš jūrininku tarnausiu karo laive, kuriam pirkti bus paaukoti ir mūsų 40.000 litų, — pasakė Viktukas ir nutilo, nes pertrauka buvo pasibaigusi.

Mokinys.

Katino Pinkaus nuotykis

Pilkoji Pelėda.

Nusibodo Pinkui gyventi vienoje vietoje. Nusibodo mažas kambarėlis, siaura virtuvė ir tas pats niūrus kiemas. Kur pasisuksi, visur viskas sena, gerai žinoma, šimtą kartų apibėgta ir apuostyta.

Gal seniams neberūpi nuotykiai, ir šilta krosnis už vis maloniausia, bet Pinkus buvo jaunas ir ilgėjosi plataus pasaulio. Ir ėmė jis nykti, nebeėsti, nebelakti. Ėmė nerimauti ir nesitenkinti tuo, ką turėjo.

— Mamyte, mūsų Pinkus, tur būt, serga, — susirūpino Danutė ir paglostė tariamąjį ligonį. — Pažiūrėk, koks jis sulysęs: kauliukus galėčiau suskaičiuoti.

— Gal ir serga, — atsiliepė Gruzdienė, — bet tikriausia priežastis yra menkas maistas. Aš negaliu žiemą katinui duoti pieno. Tau jo vos pakanka, tai iš kur jam imti? O be pieno, žinai, katinui negyvenimas.

— Nesigailiu Pinkui pieno, — atsakė Danutė. — Iš pat mažens jis su manimi dalindavosi, tai tegul ir toliau taip būna. Gaila man jo.

— Na, pažiūrėsime, — ramino motina. — Gal kaip nors ir tave ir Pinkų aprūpinsiu.

Pinkus tuo tarpu gulėjo susirietęs ant Danutės kelių ir, apsimetęs miegąs, šitaip galvojo :

— Kokie juokingi žmonės: jie tikisi, kad pienas išgydys mano ilgesį? Aš noriu pasaulį pamatyti, o ne pieno! — Bet vis dėlto buvo malonu girdėti, kad mergaitė prie jo prisirišusi ir juo rūpinasi.

— Ar jai čia neankšta? — jis klausė savęs. — Bet juk ji mergaitė: jai ir terūpi sėdėti tarp keturių sienų.

Bet Pinkus greičiau paliko tas keturias sienas, kaip jis kad tikėjosi.

Pinkus naujuose namuose.

Už kelių dienų, per pietus — Pinkus gerai atsiminė, kad buvo išvirta kopūstų sriuba su bulvėmis, nes jos jis labiausiai nemėgo — Gruzdienė pasakė savo dukteriai:

— Žinai, Danute, turiu Pinkui geresnius šeimininkus: šiandien buvau pas ponią Kerniuvienę, ir ji nori turėti gražų katiną. Jos senas katinas išgaišo, ir tuo tarpu jo vieta laisva.

— Mamyte, ar tikrai nori atiduoti Pinkų? — paklausė mergaitė ir nustojo valgiusi. — Aš taip prie jo pripratau. Juk jis mažas pas mus atėjo.

— Ir aš jį mėgstu, — atsakė motina, — bet tu matai, kad jis liesas, sudžiūvęs: pas ponia Kerniuvienę jam maisto nepritrūks — jis bus riebus ir sotus.

— Pinkuti, ar nori eiti kitur? — paklausė Danutė ir nusilenkė, ieškodama katino po stalu.

Bet Pinkus buvo toks perblokštas įdomios naujienos ir taip paskendęs savyje, kad jis nė pasisukti nepasisuko ir net neišgirdo mergaitės malonaus balselio.

— Aš būsiu turtingas katinas, — svajojo Pinkus. — Mano kailis blizgės iš tolo. Aš miegosiu minkštuose pataluose ir gersiu saldžiausią pieną. Mane nebevadins Pinkumi, bet ponu Princu arba ponu Rainiu. Kai aš bėgsiu per kiemą, — ne mūsų siaurutį, tamsų kiemelį, bet plačią, gražią aikštę — visi katinai ir katės man pavydės ir sakys: „Štai, bėga ponas Rainis, visų katinų gražiausias ir turtingiausias“. Ir niekas nežinos, kad aš kadaise gyvenau šioje lūšnoje.

— — — — — — — — — — — — —

— Aš atnešiau poniai katiną, — pasakė Gruzdienė tarnaitei su baltu papuošimu ant kaktos.

— Ar vėl kokį kačpalaikį, — subarė ją panelė. — Vos nusikratėm vienu, jau ir antras išdygo.

— Ponia prašė, kad jį atneščiau, — teisinosi Gruzdienė. — Jis gražus, tik kiek sulysęs.

— Geras grožis katine, nieko sau, — piktai nusijuokė tarnaitė. — Ponams, žinoma, nieko, bet mums terliokis su tais biaurybėmis.

— Ne koks sutikimas, — atsiduso Pinkus krepšyje ir pirmą kartą paabejojo, ar naujoje vietoje bus taip gera, kaip jis tikėjosi.

Tada Gruzdienės geros rankos jį paėmė iš po skarelės ir paleido ant grindų.

— Elkis gražiai, Pinkau, — ji pasakė ir paglostė jo nugarą.

Už valandėlės jis jau buvo vienas svetimoje virtuvėje. Lėtai keldamas koją prieš koją, Pinkus dairėsi ir žvalgėsi aplinkui. Kambario sienos buvo baltos ir blizgėjo; net plyta, kurioje degė ugnis, buvo balta kaip pienas.

— Tai švarumėlis, — pagalvojo Pinkus ir pasijuto labai nešvarus. — Kur čia galėčiau įlysti?

Bet nebuvo kur įlysti. Nebuvo nei kibirų po stalu, nei malkų krūvelės prie plytos, nei skuduro ant grindų. Katinui nieko nebuvo padėta, o atsisėsti tokioje vietoje, kur piktoji tarnaitė jį galėtų pamatyti, jis taip pat nenorėjo. Pagaliau Pinkus palindo po kėde ir laukė tolimesnių įvykių.

Tarnaitė, kuri buvo išėjusi į kitą kambarį, vėl įėjo ir ėmė triūsti aplink plytą. Skanūs kvapai kuteno Pinkaus nosį, bet jis nedrįso palikti savo vietos ir tol galvojo, kol gailestingas miegas jam užspaudė blakstienas.

Kada jis pabudo, virtuvėje buvo ramu. Ugnis nebedegė, ir tarnaitė nebedirbo. Tada Pinkus, pasistiprinęs miegu, iššliaužė iš savo slėptuvės ir išėjo į kambario vidurį. Kažkas diegė jo skilvyje, ir jis atsiminė, kad nieko nevalgė pietų. Reikėjo surasti bliūdelį su pietumis, bet bliūdelio niekur nebuvo: tarnaitė pamiršo jį ir jam pietų nepaliko.

Suskaudėjo Pinkaus širdis, bet dar labiau jo savigarba: jį, Pinkų, buvo pamiršę, jį, kuris... bet tos mintys buvo tokios liūdnos ir žeminančios, kad katinas piktai sukniaukė.

Tada kažkas sujudėjo gretimajame kambaryje, ir į virtuvę įėjo aukšta, juodbruvė ponia.

— Tai tu mūsų naujas katinas, — ji pasakė Pinkui. — Eikš, pasirodyk, kaip atrodai. Menkas, bet nebiaurus. Ar nori pieno? — ir ponia, priėjusi prie spintos sienoje, įpylė Pinkui pieno į nedidelį puoduką.

Saldus buvo pienas, be galo saldus, ir Pinkus visus ūsus į jį įkišo, bet ir saldžiausias pienas išsenka, o poniai nė į galvą neatėjo, kad katinas dar norėtų lakti. Juk tarnaitė turėjo juo rūpintis.

Bet vis buvo geriau, kaip prieš tai, ir Pinkų net pakvietė į kitą kambarį, kuriame buvo daugybė daiktų ir minkštų kilimų.

Ponia dar pakalbėjo su katinu, paglostė jį ir tada leido jam miegoti po sofkute, kur jį ir užmiršo, nes ji turėjo kitų rūpesčių.

Taip praėjo diena, ir Pinkus nesijudino iš vietos. Jis jautėsi vienas, be galo vienas ir pradėjo galvoti, ar mažame kambarėlyje nebuvo daugiau laisvės, kaip puikiuose namuose.

Jis žinojo, kad virtuvėje dirbo tarnaitė: ji galėjo jam duoti vakarienės, galėjo ir neduoti, bet Pinkus buvo nepratęs maldauti: iki šiol jis būdavo prašomas. Bet tada jis gyveno pas Danutę ir jos motiną...

Pinkus išsigando ir pašoko: kažkas trenkė duris ir barėsi tamsoje:

— Kur šviesa? Kokia čia tvarka... Ar jau visi miega, niekas manęs nelaukia. Kas čia šeimininkas, ar aš, ar ne?

Sužibėjo šviesa, ir tuo pačiu akimirksniu ponia, apsisupusi margu apsiaustu, įėjo į kambarį pro kitas duris.

— Ko tu triukšmauji? — pasakė ji liūdnu balsu. — Nusivilk ir uždaryk duris.

— Aš netriukšmauju, — atsakė nepažįstamas ponas, — bet man pikta, kad aš neturiu namų, kurie manęs lauktų, — ir jis sunkiai atsisėdo į minkštą kėdę.

Tada ponia ėmė balsiai raudoti ir kažką aiškinti, bet Pinkus nieko nebegalėjo suprasti: jo ausyse staiga pradėjo ūžti, ir akys įtemptai žiūrėjo į vieną tašką: ten, perbėgus per kambarį, buvo atdaros durys. Jei pro jas išbėgtumei, gal atsidurtumei namie?

Nebelaukdamas nė minutės, Pinkus šmėkštelėjo prieš pono ir ponios akis ir išbėgo per vienas, per antras duris, kol atsidūrė tamsiuose laiptuose.

Plakančia širdimi Pinkus sustojo ir klausėsi, ar jį niekas nesiveja. Bet buvo ramu, tik kažkur užtrenkė duris. Bailiai dairydamasis, katinas nubėgo laiptais žemyn ir dar vienais ir dar vienais, kol vėl atsidūrė prie durų. Bet šį kartą jos buvo uždarytos. Taigi, drebėdamas, susirietęs į kamuoliuką, Pinkus praleido likusį nakties laiką ant nešvaraus kojašluosčio, kol sargienė, atėjusi valyti koridorių, jį šluota išvijo.

Pinkus grįžta namo.

Danutė buvo ką tik atsikėlusi, kada ji išgirdo Pinkaus balsą už virtuvės durų. Metusi viską, mergaitė puolė atidaryti Pinkui duris ir vos nesuspaudė jį savo glėbyje.

— Mamyte, — ji šaukė, — Pinkus grįžo pas mus! Aš žinojau, kad jam kitur nepatiks. Jis toks ištikimas!

Gerai, kad Danutė nematė Pinkaus veido, nes ji būtų pastebėjusi, kad jam gėda.

* ŽVAIGŽDUTĖ *

(Tęsinys).

— Visai vienui viena pasilikau žemėje, — tarė sau nuliūdusi Žvaigždutė.

— Netiesa, — linguodamos galvelėmis pasakė jai gėlės: — mes su tavim! Tu mūsų kalbą supranti. Tavo sesers naktį atsispindi mūsų rasos lašeliuose. Mes pažįstame tave!

— Niekas nemyli manęs, — tarė Žvaigždutė.

— Mes tave mylim, — atsakė jau drugeliai, skrajodami aplink ją.

— Mes mėgstame šviesą, mes lekiame į ją. Ugnis nudegina mūsų sparnus, ir mes mirštame. Bet tavo žvaigždė šviečia glamonėjančia šviesa. Mes žinome, kad tu slepi žvaigždelę po savo pilka skarele, mes pažįstame tave!

— Kas nudžiovins man ašaras? — atsiduso Žvaigždutė.

— Aš, — atsakė šiltas vėjelis, glamonėdamas jos veidą. — Aš visur skraidau, buvau ir Dievo sode. Aš ir tave atsimenu!

Nudžiugo Žvaigždutė. Ir nuėjo toliau, nusišypsojo vėjui, paglamonėjo pakelėje augusias gėles, o drugeliai, dažnai pritūpdami jai ant pečių, lydėjo ją visu įvairiaspalviu spiečium.

Ilgai ėjo Žvaigždutė ir pagaliau atėjo į mišką. Aukšti medžiai ten stovėjo, į dangų išskėtę šakas. Sustojo Žvaigždutė po baltastiebiu beržu ir paklausė jį:

— Ar negalėtum užaugti iki dangaus?

— Ne, — atsakė beržas. — Mano šaknys žemėje sulaiko mane. Mano stiebas plonas ir trapus. Negalėčiau užaugti iki dangaus: audra nulaužtų mane.

Eina toliau Žvaigždutė. Priėjo ežero krantą.

— Ar nežinai tu kelio į dangų? — paklausė ji.

— Dangus — mano gelmėse, — atsakė ežeras. — Tyliame mane vandenyje atsispindi ir dangaus debesėliai, ir skaisčios saulėlydžio spalvos, ir nakties žvaigždės. Jei nori būti danguje, šok į mano vandenį.

Bet Žvaigždutė palingavo galva:

— Tavo dugne dumblas ir slidžios žuvys. Nėr ten nei žvaigždžių nei debesų, vien tik jų atspindžiai.

Ir Žvaigždutė nuėjo toliau.

— Pasikelk į kalnus, — pasakė jai seni akmenys. — Mes nusiritome nuo jų į slėnį, bet anksčiau, kai tenai gyvenome, dangus buvo visai arti nuo mūsų.

Ir Žvaigždutė sutiko įkopti į kalnus.

Atėjo naktis, miške sutemo. Tik štai mato Žvaigždutė — miške žiburiuoja laužas. Pasuko į tą pusę, bet, jai prisiartinus, apsupo ją žmogžudžiai ir nutvėrė už rankų.

— Atiduok pinigus! — šaukė jie. — Jei neduosi, užmušim.

— Muškit, jei norit, — atsakė Žvaigždutė. — Neturiu nieko: nei pinigų nei brangenybių.

— O gal ką paslėpei po skarele? — sušuko vienas plėšikas ir nutraukė nuo galvos skarelę.

Skaisčiai sužėrėjo įvairiaspalviais spinduliais graži žvaigždelė jos kaktoje.

— Štai kur jos deimantai! — sušuko kitas plėšikas ir norėjo pačiupti rankomis žvaigždę, bet nieko neužčiuopė jo rankos, tik prisilietė prie švelnios mergaitės kaktos.

— Tai ne deimantai, — pasakė jis, čiupinėdamas šiurkščiomis rankomis žvaigždę.

Ir sumišo plėšikai, nežinodami, ką daryti.

— Pasilik pas mus, — pagaliau tarė vienas. — Tu kasnakt vis eisi į kelią ir viliosi praeivius, o mes juos plėšim.

Bet Žvaigždutė jiems tyliai tarė:

— Negeri jūs žmonės, užmušat kitus. Negaliu, nenoriu jums padėti. Leiskit man eiti savo keliu!

Bet plėšikai nenorėjo jos išleisti, pririšo virvėmis prie medžio ir, atsigulę prie laužo, užmigo.

— Et! — pasakė jie, — rytą protas šviesesnis, nekaip vakare, tai rytoj ir nuspręsim, ką su ja daryti.

— Mielas medeli, — paprašė Žvaigždutė, — pasakyk man, kaip išsigelbėti ir pabėgti nuo tų piktų žmonių?

Medis sušlamėjo lapais, palingavo šakomis ir pažadino genį, kuris miegojo savo lizde. Kai genys sužinojo, į kokią nelaimę įkliuvo Žvaigždutė, tuoj nulėkė pažadinti iš miego kitus paukštelius, ir veikiai būrys jų susilėkė į medį, prie kurio buvo pririšta Žvaigždutė.

Jie ėmė savo snapais kapoti virves. Virvė veikiai nutrūko, ir Žvaigždutė išsivadavo.

— Dėkui jums, dėkui, mieli paukšteliai, — pasakė Žvaigždutė. — Jūs išgelbėjot mane!

— Neverta mums dėkoti, — atsakė paukščiai. — Rudenį, kai lekiam į šiltuosius kraštus, žvaigždės rodo mums kelią. Be jų žūtume jūroje.

Žvaigždutė dar sykį padėkojo medžiui ir paukščiams, užsirišo galvą pilka skarele ir nuėjo toliau.

Rytą atėjo į miestelį, kur niekas jos nepažinojo, ir parsisamdė dirbti.

Visą dieną dirbo, pilkosios skarelės nenusiimdama. Ir savo dainų daugiau nebedainavo. Už tai žmonės praminė ją „mergaite su pilka skarele“.

Gyveno Žvaigždutė ramiai, kalbėjo mažai, savo minčių ir norų niekam nepasakodavo, ir niekas ja nesidomėjo.

Tik vieną sykį pasipiršo jai turtingas pirklys. Patiko, mat, jam Žvaigždutė dėl savo kuklumo.

Visi net nustebo, ėmė jai pavydėti.

O Žvaigždutė sako:

— Aš nenoriu už jo tekėti.

Dar tais laikais, kai buvo ji danguje, priprato jos akys į tolį žiūrėti, o žemėje išmoko ji į pačią žmogaus širdį pasižiūrėti ir pamatyti, kas paslėpta jos gilumoje.

Nustebo žmonės.

— Kokia tu kvaila! — sako jai, — dabar tu visą dieną dirbi, o ištekėsi, krautuvėje sėdėsi ir tik pinigus skaitysi.

Bet matė Žvaigždutė savo visažinančiomis akimis, kad blogais darbais įsigijo pirklys savo turtą, kad jo pinigai karčiomis skurdžių ašarom suvilgyti ir kad nėra jo širdyje nei gerumo nei gailesčio.

Ir atsakė ji pirkliui.

Pradėjo visi ją niekinti, o turtuolis taip perpyko, jog liepė Žvaigždutei iš miestelio išsinešdinti.

Pasišalino Žvaigždutė iš miestelio, parsisamdė kalnuose ožkų ganyti.

Tapo Žvaigždutė piemene.

Kaip gera, kaip malonu buvo tuose kalnuose!

Kvapios gėlės margu kilimu apdengė jų šlaitus, skaisčiaspalvės peteliškės ir auksinės bitutės visą dieną ten sukinėjosi, o šiltas vėjelis glamonėjo jos veidą, atpūsdamas saldų medaus kvapą.

Baltos ilgomis vilnomis ožkos pažinojo ir mylėjo Žvaigždutę, ėdė imdamos iš rankų duoną, glaudėsi prie jos ir dažnai žiūrėjo į ją savo tamsiomis, protingomis akimis, lyg norėdamos pasakyti:

— Miela Žvaigždute, kaip mes tave mylime!

Naktį, kai viskas sumigdavo, Žvaigždutė įkopdavo į pačią kalno viršūnę, nusiimdavo savo pilką skarelę, atsiguldavo ir ilgai, ilgai žiūrėdavo į dangų. Ir rodėsi jai, kad ji vėl drauge su savo tikromis seserimis.

Ir žvaigždės mirkčiojo jai savo auksiniais blakstienais ir, rodėsi, jai šnabždėjo:

— Tu būsi su mumis, tu būsi su mumis!

Gera buvo Žvaigždutei kalnuose!

Bet vieną kartą pamatė ji, kad kalnuose joja ant aukšto žirgo raitelis ir garsiai trimituoja.

Pamatė Žvaigždutę, sustabdė žirgą, liepė jai palikti kaiminę ir eiti į karaliaus pilį.

— Dėl ko? — nustebo Žvaigždutė.

— Argi nežinai, — atsakė raitelis, — kad karalius įsakė visoms jaunoms mergaitėms ateiti į rūmus? Karalius turi dvi puikias dukreles, kurių grožis išgarsėjęs visame pasaulyje. Bet išminčiai išpranašavo joms, kad jų tarnaitė nustelbsianti jas savo gražumu. Dabar karalaitės sumanė sukviesti iš visos šalies visas mergeles, norėdamos pačios pasirinkti sau tarnaitę, kad tas pranašavimas virstų niekais. Eik į pilį, rytoj bus sueiga.

— Leisk man pasilikti kalnuose ganyti ožkas! — paprašė Žvaigždutė.

Bet raitelis nė klausyti jos nenorėjo: pagrobė Žvaigždutę, pasodino į balną ir nunešė į pilį.

Baltos ožkos, gailiai bliaudamos, ilgai bėgo paskui ją, pagaliau atsiliko, o Žvaigždutė, girdėdama jų graudžius balsus, verkė.

(Bus daugiau).

Mūsų gyvenimas vaizduose

Dedame nuotraukų iš **Skautų Aido FOTO KONKURSO:**

V. Vanago, konkurse laimėjusio II-ąją premiją (kairėje, aukštai) „stovyklos vartai“ ir (žemiau, kairėje) „stovyklos likučiai“;

J. Gimbuto, konkurse laimėjusio III-ąją premiją (dešinėje), „laisvalaikis stovykloje“ ir (žemai, dešinėje) „skaučių stovyklos audiniai“;

E. Ševelinskaitės, konkurse laimėjusios IV-ąją premiją, nuotraukų yra šio Sk. Aido 408 ir 410 pslp.

JUBILIEJINIŲ SKAUTŲ IR SKAUČIŲ STOVYKLŲ APRAŠYMO KONKURSO PREMIJOS:

Konkurso sąlygos yra paskelbtos **Skautų Aido** š. m. 19 nr. 389 pslp.

Rašiniams išsiųsti terminas **1938.XI.15.**

Dalyvauti gali tik Skautų Aido prenumeratoriai.

Premijos:

I premija — **30 LITŲ pinigais;**

II „ — **20 LITŲ pinigais;**

III „ — **1939 m. Skautų Aido GARBĖS PRENUMERATA** ir **3 skautiškos knygos;**

IV „ — **1939 m. Skautų Aido GARBĖS PRENUMERATA;**

V „ — **Knyga VADO PASĖKE.**

„VILNIAUS“ sp. Kaune, Nepriklausomybės a. 4a. Telef. 2 07 26.